

1950-2-52
24-9-51

4

#1153

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

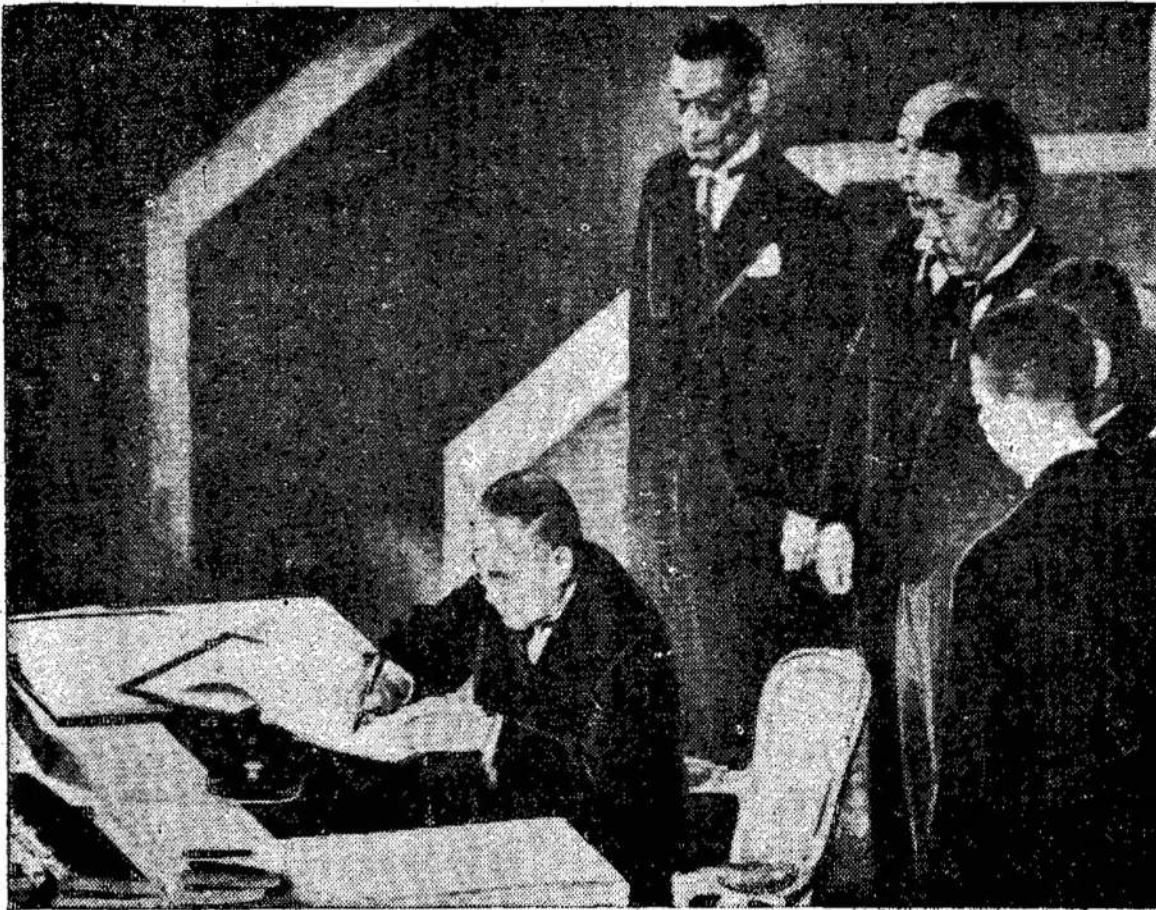
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1018, Toronto 8, Ont., Canada.

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 1,039

PENKTADIENIS, RUGSĖJO (SEPTEMBER) 21, 1951 TORONTO, ONTARIO

M E T A I X X

Japonijos premjeras Šigeru Jošida pasirašo po taikos paktu, kuris, kaip daugelis stebėtojų pastebi, turi savyje kito karo daigus. Visos didžiosios Japonijos kaimynės nepasirašė po šiuo paktu. Jošida sako, kad jis nesutiks ginkluotis.

Judėjimas už Taiką Auga, Nežiūrint Karo Kurstytojų Šmeižtų ir Puolimų

TORONTO. — Nežiūrint to, kad apsiginklavimo šalininkai ir karo kurstytojai visai šmeižia ir puola taikos šalininkus, judėjimas už taiką smarkiai auga ir plečiasi. Tuo metu, kai Ottawon sulėkė visų Atlanto pakto šalių lyderiai tartis, kaip greičiau apsiginkluoti ir daugiau šalių įtraukti į militarinius planus, po visą Kanadą taikos šalininkai pradėjo vaju,

Bijo Neramumų Vakarų Vokietijoje

BONN. — Trys diėieji sutiko ginkluoti Vokietiją, bet patys vokiečiai tuo visai nesužadėti. Priešingai, valdžia bijo, kad gali kilti dideli neramumai dėl to tarimo.

Nekurie parlamento nariai, kurie stoja už Vokietijos ginklavimą, patyrė, kad 70 nuosimėčių jų apygardų žmonių prieš ginklavimąsi.

Rytinės Vokietijos valdžia siūlo vakarinei Vokietijai tartis su rytinė dėl pravedimo laisvų rinkimų ir apvienijimo Vokietijos. Manoma, kad vokiečiuose ši idėja daug artimesnė, negu ginklavimo-

siūlo, kad sukelti visuomenę iš miego ir parodyti, kaip didelis karo pavojus yra.

Idomu tas, kad taikos judėjimas palietė daugelį žmonių, kuriems jokiū būdu negalima primesti kairymą ar komunizmą. Į darbą už taiką stoja dvasiškiai, mokslo žmonės, artistai, socialistai, liberalai. Jie vaduojasi idėja, kad taika gali būti išgelbėta ne ginklais barškinant, bet ieškant susitarimo.

Toronto taikos lobiistų priešakin stojo Mrs. Eva Sanderson, žymi CCF veikėja, Rev. I. G. Perkins, Rev. Williams Howie, Rev. R. G. Davison ir kiti. Prie jų prisideda advokatai, universitetų studentai. Pas Ontarijos vyriausybės narius rugsėjo 25 dieną ketina atsilankyti atovų iš kitų vietų, kaip iš Windsor, Penetango, Hamiltono.

Iš Windsor bus pasižymėjęs advokatas Roscoe Rodd, kurio žmona lankėsi Korėjoj ir savo akimis matė, ką karas atneša.

Ateinantį sekmadienį Toronte bus didžiulis masinis taikos mitingas. Jame bus, be kitko, pranešimai iš pasaulinio jaunimo taikos festivalio Berlyne, kur be dvi-

jų milijonų vokiečių jaunimo, buvo dar 26,000 iš kitų pasaulio šalių, jų tarpe 50 kanadiečių.

Lobiistai, kurie planuoja lankytis pas vyriausybės narius, paruošė pareiškimą kuriame nurodoma, kad už kainų kilimą ant visko kaltė puola ant ginklavimosi. Kainas galima bus sumažinti tikta užtikrinus taiką. Jie siūlys vyriausybei mažinti ginklavimosi išlaidas, o skirti daugiau pinigų viešiemis darbams, kad išvengtų nedarbo ir krizio.

KANADOS KARIUOMENĖ BUS BRITŲ ŽINIOJE

OTTAWA. — Kanados kariuomenė, kuri bus pasiūsta į Europą pagal NATO paktą, bus po britų komanda, nors jų ginklai bus amerikoniški.

Esą, nenorėta pavesti amerikiečiams už tai, kad tas būtų išrodė, jog amerikiečiai visai užkariavo kanadiečius.

TEHERAN. — Vyriausybė susekė sąmokslą nuverst karaliaus valdžią. Suimta visa eilė aukštų asmenų, jų tarpe karininkų.

Siūlo Parduoti Savo Automobilius Kinijai

WINDSOR. — Auto industrija čia atleido tūkstančius darbininkų į bedarbių eiles už tai, kad ji nebeįparduoda visų automobilių ir trokų, kuriuos pagamina. Bet nėra reikalo tiems darbininkams būti bedarbių eilėse ir mišti iš mažos pašalpos, kaip nurodo vietos Darbo Progresyvės Partijos lyderis Cyril Prince.

Jis savo laiške sveikatos ministeriui Paul Martin, kuris išrinktas viename Windsor distrikte, nurodo, kad liaudiška Kinija galėtų pirk-

tis Kanadoje automobilių ir trokų už \$50,000,000, jeigu Kanados valdžia pripažintų Kiniją ir sudarytų prekybinę sutartį.

Jis nurodo, kad Kinija galėtų lengvai užmokėti Kanadai už automobilius ir trokus vata, linais, tungstenu ir kita medžiaga, kurios Kanados industrijai reikia ieškoti užsienyje.

Pasiūlymas labai realus ir lengvai realizuojamas, tikta reikia gerų norų. Jam kelią stoja tikta tas faktas, kad Kanada, kaip viena iš amerikiečių karinių planų dalyvė, kol kas neturi santykių su Kinija.

Laimėjimas taikos, kuri pašalintų visas kliūtis tarptautinei prekybai, reikėtų greitą gerlaikio pakilimą.

Tuo tarpu pranešimai iš siuvimo, tekstilės, auto ir kitų industrijų kalba apie atleidimą darbininkų, apie sumažėjimą darbo net tiems, kurie palikę. Siuvimo industrijoj, kaip ir tekstilėj, pasireiškia depresija.

Kanada galėtų eksportuoti daug prekių ir dolerio krizis niekad nesivaidintų, jeigu valdžia laikytųsi draugiškų santykių su tomis šalimis, su kuriomis prekyba visuomet būtų pelninga.

Plieno Darbininkai Prašys 24 Centų

VANCOUVER. — Kanados 55,000 organizuotų plieno darbininkų rengiasi reikalauti ateinantį pavasarį algas 24 centais į valandą.

Toks algų pakėlimas, sako plieno darbininkų unija, reikalingas todėl, kad pragyvenimas nuolatos kyla ir kyla.

Buvo pakeltas balsas už kainų kontrolę, bet tuo pat sykiu buvo išreikšta abejonė, ar valdžia ims kokių nors priemonių kainoms suvaldyti, kadangi jos lyderiai nekartą tvirtino, kad tokią kontrolę nereikalinga.

Kanados plieno darbininkai gauna žymiai mažiau, negu Jungtinėse Valstijose. O numatoma, kad tenai bus pakeltos algos bent 15 centų į valandą, kada bus atnaujintas kontraktas.

Krizis Irane Nuolatos Auga

TEHERAN. — Irano vyriausybė pasiuntė Britanijai ultimatumą, kad atnaujintų derybas. Jei derybos nebus atnaujintos, Iranas išvarys britus, kurie dar randasi Abedane.

Britanijos vyriausybė turi parengusi karo laivus ir parašutintikus. Jie stosią gynimui britų, jeigu kas juos užkabs. Iranas tuo tarpu siūnčia kariuomenę į Abadano distrikta.

Premjero Mosadego opozicionieriai nori pasinaudoti politine situacija ir nuverst jo valdžią. Britai vieša pareiškė, kad jie nesitiki susitarti, kol Mosadego valdžie nebus nuversta. Dešinieji esą susitarę nuverst ją.

ESĄ NEGALIMA IŠVEŽTI KVIEČIŲ

REGINA. — Vakarų Kanados kviečių augintojai pradeda rodyti nepasitenkinimą ir ketina net maršuoti į Ottawą dėl to, kad jie negal rasti savo kviečiams vietos.

Visi elevatoriai esą užverti kviečiais, o jau reikia vietos šių metų derniui. Jie kaltina, kad valdžia sunaudojanti labai daug vagonų militariniams reikalams ir dėl to kviečių išvežimas labai atsilikęs. O šių metų derlius bus žymiai didesnis.

Farmeriai taipgi teigia, kad jie nustojo daug kviečių rinkti dėl valdžios karinės politikos.

Pasidairius Po Kanada

Ši sekmadienį, Massey Hall, išduos raportą jaunimo delegatai, kurie dalyvavo jaunimo pasauliniame taikos festivalyje, įvykusiame kiek laiko atgal Berlyne.

Spauda prirašė visokių dalykų. Nueikite ir išgirskite iš lūpų tų žmonių, kurie ten buvo ir matė viską, kaip ten buvo.

Dr. Endicott, Kanados Taikos Kongreso lyderis, kurs išgyveno Kinijoje kaip misijonierius daugelį metų, gavo pakvietimą iš kiniečių atvykti į Kiniją ir susipažinti su jos gyvenimu dabar.

Atsakydamas į užkvieta, jis pareiškė, kad veikiausiai aplankys juos vasario mėnesį. Sugrįžęs papasakos, kaip dalykai Kinijoje šiandien, pasiluosavus nuo savų ir svetimų išnaudotojų.

Kelios dienos atgal, kalbėdamas Toronte, CCL unijų susirinkime, Pat Conroy, vienas iš nacionalių CCL lyderių, pareiškė:

„Šiandien darbininkas prieš akis stovi klasių karas, primestas jiems samdytojų klasės, ir privalo priimti iššaukimą.“

Bet nelabai senai visi CCL lyderiai bažijosi, kad klasių kovos nėra ir nebus.

Klasių kova tęsiasi nuo to laiko, kada atsirado klasės, samdytojai ir samdiniai.

Montreale išėinąs francūzų kalba liberališkas laikraštis Le Devoir rašo apie taikos pakta su Japonija:

„Visais atžvilgiais Japonijos sutartis palieka visą eilę neišrištų problemų ir turi savyje kito karo Tolimuose Rytuose daigus.“

„San Francisce, Tarybų Sąjungos delegatas Andrei Gromyko pavadino taikos sutartį su Japonija 'dokumentu, kuris skirtas priėmimui karo'. Mes bijome, kad jis

gali būti nelaimingai teisingas.“

Jis stebisi, kaip buvo galima pasirašyti šią sutartį, kuomet atsiskakė pricipinės šalys, Indija, Kinija, Burma ir Tarybų Sąjunga, pasirašyti.

Du kanadiečiai įeina į komitetą, kuris šaukia pasaulinę ekonomistų konferenciją Maskvoje pabaigoj šių metų.

Jais yra A. D. McLean, torontietis, lumberio dylėris. Jis lumberio biznyje yra nuo 1906 metų. Ir Emil Bjarnason, Trade Union Research Bureau galva, buvęs valdžios statistiku laike karo.

Numatoma, kad dalyvaus apie 300 delegatų iš įvairių šalių.

Kanados Taikos Kongresas informuoja, kad Romoje šaukiama tarptautinė medikų

konferencija, kurioje rengiasi dalyvauti visa eilė Kanados gydytojų.

Konferencija studijuos, kaip išvystyti medikali mokslą ir išlaikyti taiką, kadangi karas yra didžiausias sveikatos priešas.

Prasidėjo Toronto miesto tėvų tarpe didelės rietenos. Smarkiausiai kertasi aldermanas Phillips ir majoras McCallum.

Atrodo, kad Phillips nori būti išrinktu miesto majoru.

Labai smarkiai visus užkirmino progresyvių lapeliai, kuriuose iškeliami visi miestų tėvelių skymai aplūpti taksų mokoetojus, gatvėkarių naudotojus ir t.t.

Per tarpusaves rietenas jie išskėlė visą eilę išlaidų, kurios buvusios visai nereikalingos.

Miestas išleis didelę sumą priėmimui karalaitės Elizabethos su vyru, kurie lankysis ir Toronte.

Kanadietis

Jau Susirūpine L. B. Vajumi

WINNIPEG. — Pabaigoj rugpiūčio įvyko Lietuvių Literatūros Draugijos 217 kuopos susirinkimas. Nors jis nebuvo labai skaitlingas, bet labai entuziastiškas. Buvo aptarta daug svarbių reikalų.

Draugas M. Vidrukas papasakojo, ką jis patyrė lenkydamasis rytinėj Kanadoj, Toronte ir Montreale. Labai įdomi jo kalba buvo.

Po apsvaistymo visokių reikalų, priėjome prie Liaudies Balso vajuos, kuris jau nebetoli. Svarstėme tą reikalą labai nuodugnai, nes mes suprantame, kad Liaudies Balsas yra vienintelis darbinikiškas laikraštis Kanados lietuvių tarpe. Tiktai jis suteikia teisingas žinias. Su-prasdami jo svarbą, nutarėm ruoštis prie vajuos jau dabar.

Taip pat nutarėm kreiptis į visus Trečio rajono draugus ir drauges su prašymu reng-

tis šiam vajui. Mes turime atminti, kad kiti rajonai norės atkovoti iš mūsų rajono Liaudies Balso trofėją. Mes turime apginti ją.

Tap pat iššaukiame bilekuij rajoną į draugiškas lenktynes. Mes sutinkame lenktynuotis su tuo rajonu, kuris pirmas atsilieps. Pirmą negu atsiliepsite, gerai pagalvokite. Mes, Liaudies Balso skaitytojai ir rėmėjai Trečiame rajone, kelsimės anksti rytą ir eisime gulti vėlai vakare, kai ateis darbymetė. Jeigu norite lenktyniuotis su mumis, tą prašome pasirengti nemiegoti taip daug.

Man asmeniškai teko kalbėtis su naujais kanadiečiais. Ir jie ketina padėti išlaikyti Liaudies Balso trofėją Trečiame rajone, nes nemažai ir naujų kanadiečių įvertina Liaudies Balso kaip darbo žmonių laikraštį.

“Skamba Slėnys”

Dvidešimt penkerius metus monarchistinėje Rumunijoje buvo rengiamasi statyti kraštui reikalingą geležinkelio liniją Bukareštas—Livezenis. Tačiau nei tas rūpėjo rumunų monarchistams: jie leido milžiniškas sumas ginklavimuisi, policijai, šnipinėjimui, siekdami išsilaikyti valdžioje ir engti liaudį. Kraštas buvo atsilikęs, nuskurdęs, o darbo žmonės — beteisiai.

Lemiamas persilaužimas politinėje ir ekonominėje krašto padėtyje įvyko tik po to, kai Rumunijos liaudis pašalino iš savo kelio monarchiją ir paskelbė Rumuniją liaudies respublika. Tik tada pajudėjo ir Bukarešto—Livezenio geležinkelio linijos tiesimas. Milžiniška savo apimtimi geležinkelio linijos statyba buvo įvykdyta septynių mėnesių laikotarpyje!

Apie šią statybą ir didvyriškus jos vykdytojus — Rumunijos jaunimą — pasakoja rumunų meninis filmas “Skamba slėnys.”

Pasikeitusių nauja padėtis krašte pagimdė ir naują, socialistinę pažiūrą į darbą.

Rumunijos miestuose ir kaimuose skamba skardžios, optimistinės dainos, žygiuolų gausios jaunimo — jaunuolių ir merginų — gretos. Jaunieji Rumunijos liaudies respublikos patriotai išskėlė šūkį — nutiesti geležinkelio liniją! “Jaunuoliai ir jaunuolės! Stokite į Rumunijos darbo jaunimo sąjungą! Statykime geležinkelio liniją Bukareštas — Livezenis!” — skelbia plakatai ir transparentai. Į šį kvietimą karštai atsiliėpė darbininkai ir valstiečiai, studentai ir darbo in-

Nutarėm trumpoj ateityj surengti šokių vakarą dėl šio kilnaus darbo. Sekite Liaudies Balsą, bus pranešta, kada atsibus šis parengimas.

A. D., valdybos narys

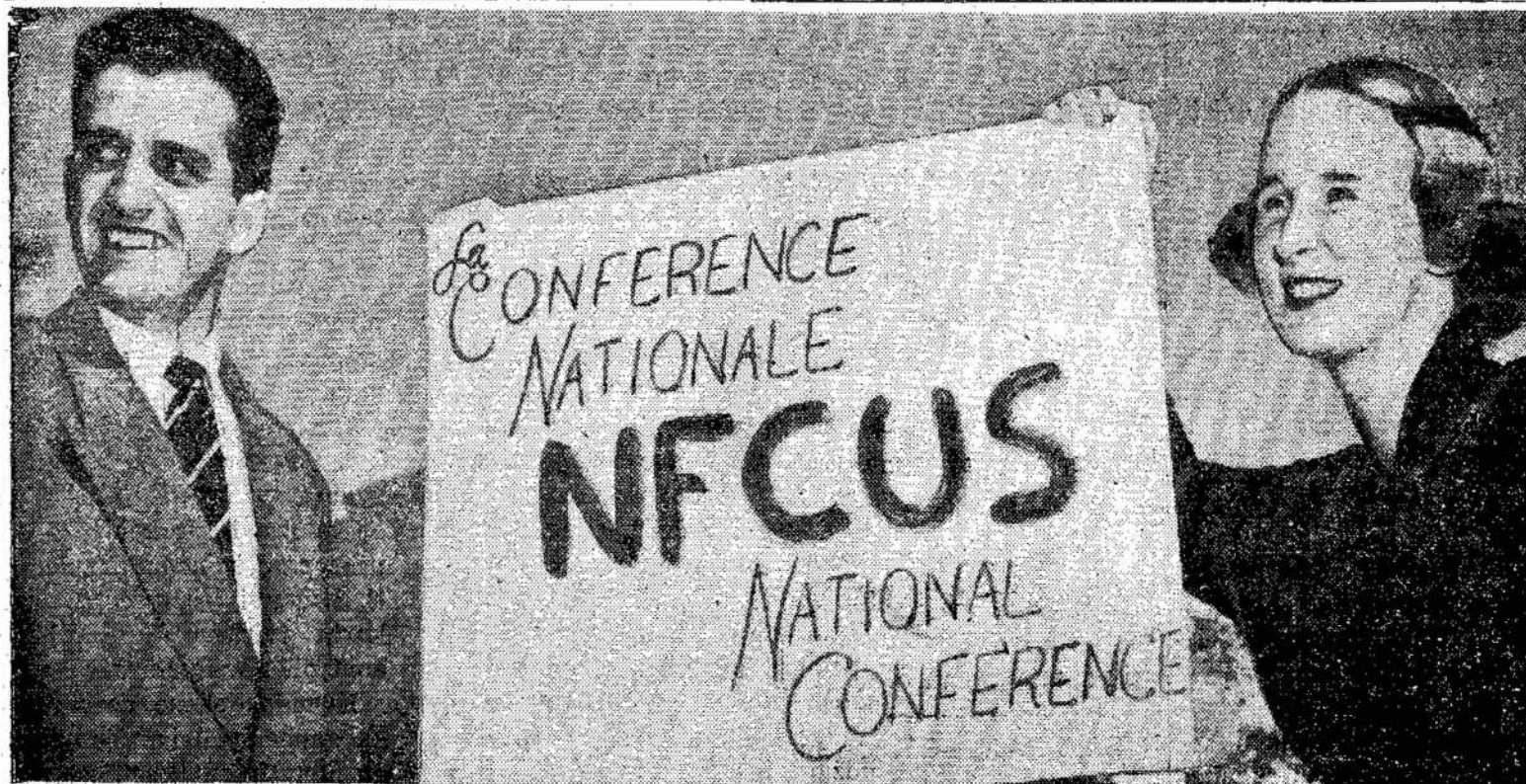
teligentai. Rumunijos liaudis, kovinos ir kovose išmėgintos darbininkų partijos vadovaujama, karštai pritaria patriotinei iniciatyvai. “Kiekviena-me kelio kilometre, kiekviena-me idėtame į jį akmenyje rumunų jaunimas mato šviesią savo tėvynės ateitį.” Šie žodžiai, pasakyti Rumunijos darbininkų partijos Centro Komiteto sekretoriaus Gregorijaus Dežo, tampa jaunųjų geležinkelio linijos statytojų veiklos programa.

Geležinkelio linijos tiesimas — sunkus darbas: reikia gręžti tunelius, nugulėti sunkias gamtos kliūtis. Tačiau darbai vykdomi su didėjančiu entuziazmu. Jaunuoliai Petre ir Sandojus, Nicejus ir inžinierius Dinesku bei tūkstančiai kitų rodo patriotinio darbo pavyzdžius. Neregėtą užmojų pasiekia socialistinis lenktyniavimas, kuris pasidarė svarbiausiu darbo metodu.

Bet liaudies priešai — rumunų buržuaziniai nacionalistai, uolūs Amerikos - Anglijos imperialistų tarnai, matydami grandiozinę, sėkmingai vykdomą liaudies statybą, kelia pasipriešinimą. Susispietę Bukarešte, bankininko Gogulianu namuose, pikėčiams rumunų tautos priešai, organizuoja tiesiamo geležinkelio sprogdinimą. Kartą pasamdyto išdaviko Krecu rankomis jiems tai pavyksta padaryti. Filmas jaudinančiai vaizduoja, kai įvykdyto sabotažo metu žūsta viso jaunųjų statytojų kolektyvo mylimas, puikus darbininkas Petre. Tačiau liaudies priešų žvėriškos priemonės nepasiekia savo tikslo sukelti paniką, sutrukdyti geležinkelio tiesimą: jaunimo būriai dar glaudžiau susitelkę, dar su didesniu pasiaukojimu vykdo geležinkelio tiesimo darbus. Į žuvusio Petre vietą stoja dirbti jo brolis — angliakasys Radu. Visų veiduose spindi dar didesnis patriotinis pakilimas, dar gilesnė neapypkanta liaudies priešams. Kiekvienas stengiasi būti budrus ir duoti triuškinantį smūgį bet kokiems priešų mėginimams trukdyti darbą. Jaunieji patriotai greit suseka sabotažininkus, ir juos demaskuoja. Į Darbo jaunimo sąjungą, vadovaujamą Rumunijos darbininkų partijos, į geležinkelio linijos statytojų gretas, telkiasi nauji ir nauji jaunimo būriai.

Per miškus ir klonius, perkirdamas didžiulius kalnus, pro įrengtus didžiulius tunelius šniokščia traukinys, Rumunijos jaunuolių rankomis nutiesta geležinkelio linija. Šiuo traukiniu grįžta į savo gimtuosius miestus ir kaimus jaunimas, parodęs didellus žygdarbius savo tėvynės, so-

(Pabaiga ant 11 puslp.)

Londone, Ontarijoj, įvyko nacionalės Federacijos konvencija, kurioje dalyvavo 60 delegatų iš visų Kanados uni-

versitetų. Federacijos prezidentas A. V. Maure ir jo žmona stovi prie plakato,

skelbiančio konvenciją. Studentai užprotestavo prieš knygų aukštą kainas.

Nr
T/
Mokykl
RAD
mokykl
nimo or
Kirovo
nės mol
ta mok
vykla.
kaip 30
rengta
loje lei
raštis.
Aukšt
Klaip
lektros
sumoti
liepos
dėl 15
progra
laiko, į
nuo iš
ketvirė
pos mė
tas 5 d
Auki
vyzdži
nės pas
Sabalie
kasdier
ja išdi
procent
savo d
užliejė
na Ber
Dide
našum
riai Pr
Julius
jų pas
paspar
jų atli
duoda
ekonon
Medic
Moks
Me
perime
tutas s
eksped
kolūkie
kėlimo
Eksj
lankė
gės, P
jonus.
“Nauj
nojo S
so var
tirta d
ūkiečių
vietoje
mi vai
ba trin
na gru
mąja l
Kolū
buotoj
paskait
ligas i
žmoga
momis
Eksj
duome
ir pana
ūkiečių
fimo d

TARYBŲ LIETUVOJ

Mokyklos Pionierių Stovykla

RADVILIŠKIS. Vidurinės mokyklos pirminės komjaunimo organizacijos iniciatyva Kirovo vardo kolūkio pradinės mokyklos patalpose įkurta mokyklos pionierių stovykla. Joje ilsisi daugiau kaip 30 pionierių. Stovykla įrengta netoli ežero. Stovykloje leidžiamas sieninis laikraštis.

A. Varvuolis

Aukštas Išdirbis

Klaipėda. — "Syriaus" elektros elementų fabrike susumoti darbo rezultatai per liepos mėnesį. Kovodamas dėl 1951 metų gamybinės programos įvykdymo pirma laiko, įmonės kolektyvas mėnuo iš mėnesio, ketvirtis iš ketvirčio didina gamybą. Liepos mėnesio planas įvykdytas 5 dienomis pirma laiko.

Aukšto našumo darbo pavyzdžius parodė elektrolitinės pastos užlydytoja Marija Sabalienė. Stachanovinė kasdien pusantro karto viršija išdirbio normą. Iki 170 procentų normos padidino savo dieninį išdirbį dervos užliejėja Bronė Belskienė, O-na Berklingaitė ir kitos.

Didelį indelį keliant darbo našumą įnešė racionalizatoriai Pranas Kvietkauskas ir Julius Ratkauskas. Įdiegusių pasiūlymus, žymiai buvo paspartintas atskirų operacijų atlikimas, o tai fabrikui duoda 65,000 rublių metinės ekonomijos.

(ELTA)

Medicinos Instituto Mokslinė Ekspedicija

Mokslų akademijos Eksperimentinės medicinos instituto suorganizavo mokslinę ekspediciją siekiant ištirti kolūkiečių sveikatingumo pakėlimo klausimus.

Ekspedicijos dalyviai aplankė Telsių, Varnių, Plungės, Priekulės ir Šilutės rajonus. Telsių rajone vien tik "Naujo gyvenimo", "Raudonojo Spalio" ir Karlo Markso vardo kolūkiuose buvo ištirta daugiau kaip 1,000 kolūkiečių sveikata. Kolūkiečiai vietoje nemokamai aprūpinami vaistais. Ekspedicija dirba trimis grupėmis, kiekviena grupė aprūpinta kilnojama laboratorija.

Kolūkiuose moksliniai darbuotojai paskaitė nemažą paskaitų apie užkrečiamąsias ligas ir kovą su jomis, apie žmogaus kilmę ir kitomis temomis.

Ekspedicijos surinkti duomenys bus apibendrinti ir panaudoti praktiniame kolūkiečių sveikatingumo pakėlimo darbe.

72 Prekybos Taškai Rajono Kolūkiuose

KOVARSKAS. — Rajono vartojų kooperatyvas šiomis dienomis įsteigė dar tris naujus prekybos taškus kolūkiuose: Užvenčių apylinkės "Laisvės spindulio" kolūkyje, Budrių apylinkės Mičiurino vardo ir Staškūniškio apylinkės "Jaunosios Gvardijos" kolūkiuose.

Dabar rajono kolūkiuose yra 72 prekybos taškai.

P. Baltrėnas

Naujos Knygos

VILNIUS. — Grožinės literatūros leidykla išleidžia eilę naujų vilniečių rašytojų knygų, jų tarpe naują Stalininės premijos laureato A. Gudaičio - Guzevičiaus romaną "Broliai" ir Stalininės premijos laureato T. Tilvyčio eilėraščių rinkinį "Sonetai apie laimę". Išeis iš spaudos trečias J. Avyžiaus apysakų rinkinys — "Išsivadavimas", V. Sirijos Giros apsakymų

knyga "Žmonės iš didžiojo laivo". Eilėraščių rinkinį "Išaugo ažuolai" įteikė leidyklai V. Reimeris.

(Tiesa)

Plečiamas Kauno "Drobės" Fabrikas

KĀUNAS. — Broliškiųjų respublikų paramos dėka kiekvienais metais plečiasi "Drobės" fabrikas.

Šiomis dienomis įmonėje pradėjo veikti naujas dažymo cechus, aprūpintas naujais tarybiniais įrengimais. Cechu įsteigti du nauji apretūros skyriai. Cechas jau pirmomis gamybos dienomis davė daugiau kaip tris tūkstančius metrų aukštos kokybės vilnonių audinių, žymiai išplėtė naujai įsisavintomis vilnonės medžiagos išleidimą.

Įmonėje įrengiamos naujos plovyklos.

Eksplotacijon perduoti neseniai iš broliškiųjų respublikų gauti įrengimai.

V. Leščinskas

Vardan Žmonijos Laimės

ANTANAS VENCLOVA

Mes, Tarybinio Taikos gynimo komiteto nariai, rugpiučio 28 dieną pasirašėme Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimąsi dėl Taikos Pakto sudarymo tarp penkių didžiųjų valstybių.

Salėje, kur vyko komiteto plenumas, susirinko daug žmonių, kurių vardai plačiai žinomi ir už Tarybų šalies ribų. Milijonai žmonių įvairiausiose šalyse skaito Šolochovo ir Fadiejevo, Tichonovo, Erenburgo ir Fedino knygas. Visą žemės rutulį apėjo Čiaurelio, Gerasimovo ir Pudovkio kino filmai. Maskvos gamyklos "Kalibr" meistro Rosijskio ir Kirovo srities kolūkio "Krasnyj Oktjabr" (Raudonasis Spalis) pirmininko Prozorovo vardai ir darbai suskambėjo už tarybinės Tėvynės ribų. Gruzijos Chorava ir tadžikų Tursunzadė, baltarusis Maksimas Tankas ir latvis Smilgis padėjo savo parašus po Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimąsi greta kazacho Auezovo ir turkmėno Nepesovo, kirgizo Achunbajevio ir lietuvių Matulio parašų.

Mano širdies neapleidžia džiaugsmas, kai aš išėjau į šviesias Maskvos gatves, pilnas gėlių bei medžių kvapo. Tūkstančiai laimingų žmonių skubėjo darban, jaunimas spietėsi apie universitetą, toliose į žydrą skaidrų dangų kėlėsi liekni aukštieji pastatai, lyg tarybinės liaudies veržimosi aukštyn, į šviesą ir laimę simbolis. Ir aš žinojau, kad ten, prie Volgos, Kara-Kumų smėlyne, Pietų

Ukrainoje, tarybinė liaudis milžiniškai valandai tą naktį nenutraukė žmonijos istorijoje pačių didingiausių taikiniųjų įrengimų — didžiųjų komunizmo statybų — statymo.

Aš galvojau apie savąją Lietuvos Tarybinę Respubliką, apie širdžiai brangųjį Vilnių. Kaip pagražėjo jis per pokarinius metus! Dykvietes, kur buvo suverstos krūvos plytų laužo, padengė naujų statybų pastoliai, skvervuose sužydo gėlės, pajauėjusios gatvėse sužaliavo jauni medžiai. Aš galvojau apie Lietuvos laukus, kur mano žemiečiai, tik neseniai stoję į šviesų kolūkių kelią, apginkluoti tarybiniais kombainais ir kitomis mašinomis, baigia nuimti gausų derlių. Puikus oras šaukia Baltijos žvejus jūron. Visoje mano respublikoje, lygiai kaip ir visoje tarybų šalyje, vyksta didelis taikus kuriamasis darbas, ir su traktorių bei kombainų užesiu susilieja nenutylas tik tarybų valdžios metais pastatytųjų fabričių ir gamyklų užesys.

Kokia laiminga, laisva, galinga tapo mano lietuvių tauta tarybinė tautų šeimoje!

Džiugu galvoti apie tai, kad daugelis pasaulio tautų jau stojo į šį kelią, kurį tautoms nurodė didieji žmonijos vadai, kuriuo jau ketvirtą dešimtį metų žengia didžioji Tarybų Sąjunga. Kiek išaugo taikos, demokratijos, progreso jėgos, kiek stiprus tapo žemės darbo žmogus!

"Mes nebūtume turėję jokios vilties išsivaduoti, jei nebūtų egzistavusi jūsų šalis — nugalėjusio socializmo šalis", — pasakė man vienas Afrikos negras per Varšuvos kongresą. Meilė didžiajai besikuriančio komunizmo šaliai skambėjo kalbėjusiųjų Korėjos ir Kinijos, Indonezijos ir Vjetnamo, Prancūzijos ir Italijos, Pietų Amerikos ir Indijos atstovų žodžiuose. Pasaulio tautų širdis traukia į tarybų šalį, kaip į gryną tikėjimo į proto, žmoniškumo jėgų šaltinį, kaip į žmonijos dalį, jau įkūnijusią kartų svajones naujojo pasaulio statyboje.

Didžioji Spalio socialistinė revoliucija pradėjo naują epochą žmonijos istorijoje. Tamsiosios imperializmo bei fašizmo jėgos ne kartą mėgino sustabdyti šį neįveikiamą žengimą pirmyn. Taikos ir žmonijos priešai ne kartą mėgino sugriauti Lenino-Stalino geniaus sukurtąją valstybę. Bet tarybinė tautų gyvenimo ir laisvės valiai visada pasirodė jėga, kurios neįstengė sugniuždyti nei Amerikos - Anglijos interventai, nei Japonijos samurajai, nei Hitleris su savo gausingais vasalais. Tarybinė liaudis visada sumušdavo savo priešus.

Per kelerius metus su ginklu rankose mes kovojome prie Maskvos, prie Leningrado ir Stalingrado, Volgos, Dniepro, Nemuno, Vislos ir Elbės krantuose. Didysis mūsų už taiką, pasibaigęs Berlyne, mūsų buvo laimėtas ne tam, kad po kelerių metų tektų vėl griebtis ginklo ir varyti iš gimosios žemės naujus grobikus ir buidelius. Tarybinė liaudis nugalėjo, liaudis - statytoja skelbia visam pasauliui: mes nenorime karo! Mes neleisime gangsteriams iš Uolstrito ir Siti napalmu sudeginti mūsų naujai pastatytus namus, mes neleisime paversti dykuma mūsų su tokia meile įveistus sodus, mes neleisime, kad bepročiai žudytų mūsų vaikus, žmonas ir senelius.

Tarybų šalies tautos, visc pasaulio tautos turi teisę gyventi, kurti, būti laimingos. Kiekvienas parašas tarp milijonų tarybinė žmonių parašų po Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimąsi dėl Taikos Pakto sudarymo dar labiau padidins kovotojų už taiką jėgą, dar kartą pasakys niekšiškiems karo kurstytojams: Ne! Niekuomet nebus karo!

Pasaulio tautos paima taikos išsaugojimo reikalą į savo rankas. Su didžiaja taikingąja valstybe — Tarybų Sąjunga priešakyje, didžiausiojo kovotojo už taiką Stalino vedama, žmonija nugalės kovoje už tautų gyvybę, už laimę ant žemės. Tai laiduoja mūsų ryžtas, mūsų jėga, mūsų meilė taikai ir neapykanta karui.

Statomas Naujas Duonos Fabrikas

VILNIUS. — Dzeržinskio rajono pakraštyje, Trimitų gatvėje, statomas naujas mechanizuotas duonos fabrikas. Visi procesai: miltų transportavimas, svėrimas, sijojimas, tešlos minkymas, sudėjimas į formas, kepimas bus mechanizuoti ir vyks pasroviui. Įrengiamos dvi konvejerinio tipo krosnys, kurios kas kelias minutes teiks eilinę duonos partiją. Kiekviena jų per parą galės pateikti po 15 tonų duonos.

Fabriko statyba ir įrengimas, pradėtas metų pradžioje, jau baigiamas. Įrengimai naujajai įmonei gauti iš broliškiųjų respublikų.

(Tiesa)

Kolūkiečiai Premijuoti Automašinomis

Šiomis dienomis TSRS Žemės ūkio ministerija premijavo eilę Lietuvos TSR kolūkių už pasiektus laimėjimus vystant gyvulininkystę ir pašarų gamybą.

Sunkvežimiais premijuoti: Kauno srities Marijampolės rajono "Šešupės", kolūkis, Klaipėdos srities Šilutės rajono "Komjaunuolio" kolūkis, Šiaulių srities Radviliškio rajono "Aukštinės varpos" ir "Pergalės", Dotnuvos rajono "Laimės kelio", Panevėžio rajono "Pirmūno" ir Biržų rajono "Bendro darbo" kolūkiai.

Visa eilė kolūkių premijuoti motociklais.

(ELTA)

Jaunųjų Kolūkiečių Sąskrydis Joniškėje

JONISKIS. — Antrajame rajono jaunųjų kolūkiečių sąskrydyje buvo apsarstyti derliaus nuėmimo bei valstybinių paruošų pirma laiko pristatymo klausimai. LKJS rajono komiteto sekretorius Zeleckaitė savo pranešime nurodė uždavinius rajono komjaunuoliams ir jaunimui derliaus nuėmimo ir paruošų pristatymo metu.

Kolūkiečiai Ulvydaitė iš Marytės Melnikaitės vardo kolūkio, Jurgaitytė iš Lenino vardo kolūkio, Balčiūnaitė, Vitkauskas ir kiti, diskusijoje pasidalino darbo patyrimu.

Sąskrydyje dalyvavo apie 150 jaunųjų kolūkiečių.

J. Ambrasas

Vilniaus kurortinėje vietoje — Ežerėliuose galima išvysti ilgą palapinių eilę. Čia stovyklauja septynmečių mokyklų fizinio lavinimo dėstytojai, keliantieji savo kvalifikaciją

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusel metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusel metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

SMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: PLaza 4358

NEBUVO ENTUZIAZMO SUVAZIAVIME

Wilfred List, Globe and Mail korespondentas, kurs sekė Kanados Amatų ir Darbo Kongreso konvenciją Halifaxe, rašo, kad suvažiavimas praėjo labai negyvai, be entuziazmo. Girdi, konvencija nutarus reikalauti, kad ir Kanadoj būtų įvesta tokia sveikatos apsaugos sistema, kokia veikia Britanijoje, bet be ūpo. Nutarimas, sako jis, "buvo priimtas sesijoje, kuri pasiekė žemiausios apatijos, kokia kada buvo darbininkų konvencijoje". Niekas neištaraš nei žodžio tos rezoliucijos klausimu.

"Nuo pat atidarymo dienos, 66-toji metinė 500,000 narių darbininkų organizacijos konvencija pasižymėjo stoka susidomėjimo iš delegatų pusės jos reikalais," rašo jis.

Galima lengvai suprasti, kodėl tokia apatija viešpatavo. Pereitais metais konvencija atsižymėjo tuo, kad ji pradėjo ablavą prieš kairiuosius. Pažangūs delegatai buvo išvysti lauk. Jei ir buvo kai kas nutarta dėl darbininkų labo, tai nebuvo vykdoma. Visas lyderių darbas susidėjo iš kovos prieš pažangius veikėjus, prieš pažangesnes unijas.

Ši konvencija prasidėjo irgi neįleidimu pažangių delegatų, uždraudimu Canadian Tribune reporteriui būti suvažiavimo salėje. Ne tik tas, ši konvencija nutarė net sutraukti kooperaciją su Kanados Darbininkų Kongresu ir katalikų sindikatų konfederacija.

Tą matydami, delegatai, aišku, jautėsi, kad tuščias dalykas kalbėti apie kokius nors sveikatos apsaugos planus. Be visų darbo žmonių kooperacijos, be bendrų pastangų, kurios būtina reikalingos, nebus galima nieko naujo atsiekti.

Kokiems gi galams lyderiai veda tokią aštrią kovą prieš pažangiuosius? Kas labiausiai susirūpinęs, kad pažangieji būtų iššluoti iš unijų vadovybės? Kapitalistai. Jie visuomet verkė ir prašyte prašė dešiniuosius unijų lyderius, kad kairieji būtų pašalinti. Tad kaip galima apginti darbininkų interesus, jei pirmoj vietoj statomi kapitalistų interesai?

Kad kapitalistai apgauna tuos pačius jų pataikūnus, jau gana aiškiai matosi. Kapitalistai dar daugiau priešinasi pasirašymui darbininkams prielankių sutarčių, negu kad priešinosi pirma, negu kad buvo pašalinti kairieji. Jie žino, kad dabar jiems lengviau.

Darbo žmonės tik tuomet galės sėkmingai ginti savo reikalus, kuomet jie kooperuos visi, visų pažiūrų, kada reikalas sukasi apie santykius su samdytojais.

NIEKO NEISPRENDĖ

Dorothy Thompson, republikonė ir nemaža Tarybų Sąjungos kritikė, priversta pasisakyti prieš San Francisco "pergalę". Ji mano, kad ta sutartis dar toliau sukels Aziją prieš amerikiečius. "Aiškiausiu faktu apie San Francisco konferenciją yra tas, kad vadovaujantieji Azijos žmonės nebuvo net atstovaujami", rašo ji.

"Ne buvo nei vieno kalbėti už Kinijos žmones. Nacionalistinė Kinija, nors Jungtinių Tautų narė ir daugumos San Francisco dalyvavusių tautų pripažinta, nebuvo pakviesta. Tokiu būdu, niekas neatstovavo žmonių, kurie kovojo prieš japonus anksčiau ir ilgiausiai ir daug nukentėjo, daug aukų turėjo".

Sutartys, kurios neišsprendžia pamatinių, vietinių problemų, niekad nebuvo ir nebus naudingos. Pavyzdžiui, kaip japonai gali būti taikoje su Kinija, jeigu ji neturi sutarties su ja? Tas pats su Tarybų Sąjunga ir Indija. Bet amerikiečiai visai ignoravo tas šalis, jų pageidavimus.

Iki šiol Japonija buvo amerikiečių okupuota kaip nugalėta šalis. Dabar, pasirašius sutartį, Japonija taps amerikiečių militarine baze. Tai reikalas, kuris rišasi ne su praėjusiu karu, o su ateities reikalais. Dabar amerikiečių buvimas Japonijoje bus atsuktas ne prieš buvusius priešus japonus, o prieš Kiniją, kurios priešu Japonija buvo per daugelį metų ir palieka.

KAS NAUJO PASAULYJE

Amerikos užsienio politikos garbintojai džiaugiasi, kad jiems pavyko apsidirbti su Andrejumi Gromyku ir pravartyti sutartį su Japonija. Bet atsiranda balsų, kurie tvirtina, kad ta sutartis nieko neišsprendė, kad ji turi savyje kito karo diegus.

Herbert V. Evatt, buvęs Jungtinių Tautų generalio asamblėjos prezidentas, taipgi buvęs Australijos ministrų pirmininko pavaduotoju ir užsienio reikalų ministru priėmė darbininkų vyriausybės, griežtai pasmerkė sutartį.

"Didelė didžiama australiečių", pasakė jis, "yra įsitikinę, kad ta sutartis grumojama fiziniams ir ekonominiams Pietų Pacifiko ir Pietrytinės Azijos saugumui ir atvirai ir begėdiškai atitraukia nuo tarptautinio teisingumo standarto vardan fatališko laikino patogumo objekto."

Jis sako, kad amerikiečiai paneigė visus susitarimus, kokie tik buvo sudaryti sąrišyje su Japonija.

Dorothy Thompson, arši antitarybinė žurnalistė, taipgi mato, kad sutartis nieko neišsprendė, nes ji sudaryta be žmonių, kurie labiausiai liečiami.

Irano premjeras Mosedygas pasiuntė Britanijai ultimatumą, kuris reikalauja, kad britai atnaujintų derybas bėgyje dviejų savaitių. Jeigu jie neatnaujins, visi britai technikai bus išvaryti iš Irano.

Sakoma, kad premjeras neturys didžiosios parlamentarito pritarimo. Galimas daiktas, nes jo partija nesudaro daugumos. Buvo pastebėta, kad jo oponentai jau pradėjo kibti prie jo. Pavyzdžiui, jie pradėjo kaltinti, kad premjeras, nacionalizuodamas aliejų, nieko gera nedavęs Irano žmonėms, nors tuo remiantis nacionalizacija buvo užgirta.

Kad tai priekabė, veikia galima matyti. Juk nacionalizacija dar neįvykdyta. Iranas dar negali perimti pilnai aliejaus įmonių. Jis saugo britai, o už jų nugaros britų karo laivai.

Mosedygas, matyti, mano, kad jo žygiai patarnaus jam patraukti prie savo partijos iraniečius. Opozicionieriai, kibdami prie premjero visai nepamatuotai, gali netekti daug pasekėjų.

Taigi, Irane sykiu eina ir vidutinė kova.

Pasaulinis Taikos Komitetas praneša iš Pragos, kad po petičija už taikos pakta tarp penkių didžiųjų jėgų visame pasaulyje pasirašė jau arti 500,000,000 žmonių.

I šį skaičių neįeina parašai daugelio šalių, kur darbas neužbaigtas. Tarybų Sąjungoj dar tik dabar pradėjo rinkti parašus. Nepriskaitomi 500,000 balsų, kurie buvo surinkti rytinėj Vokietijoje prieš Vokietijos apginklavimą.

Idomu, kad vakarinio bloko šalyse daug balsų surinkta. Pavyzdžiui, Italijoje su-

rinkta 10,439,393 balsai, Francijoje — 7,000,000, Argentinoje — 1,000,000, Irane — 1,800,000, Japonijoje — 5,186,876, Ispanijoje — 1,200,000 ir t. t.

Vienos Yorkshire metodistų bažnyčios kunigas mirdamas užrašė Britanijos komunistų partijai \$1,120 iš \$12,409 jo turto, kurį paliko giminėms.

Savo testamente jis taipgi prašo, kad jo pelenai būtų išbarstyti komunistų susirinkime.

Popiežiaus laikraštis išbėrė milijonierius, kurs išleido \$280,000 tiktai vienam baliui Venecijoje, bet apsisukęs popiežius atsisaukė į visus krikščionis, kad jie stotų po Vatikano vėliava gelbėjimui sistemos, kurioje tarpsta tokie lėbautojai, kuomet masės vargdienių badauja.

Matyti jis prisiminė, kad ir jo gyvenimas mažai ku skiriamasi nuo to milijonieriaus.

Italijos premjeras prašys Ameriką duoti daugiau finansinės paramos. Girdi, be amerikiečių paramos bus sunku nugalėti sunkumus, kurie slėgia Italiją. Tačiau yra manoma, kad vargiai ir tas išgelbėtų Alice de Gasperi nuo bėdų.

Italija iki šiol gavo \$2,500,000,000 iš Amerikos. Nežiūrint to, sakoma, kad Italija nekažinką padariusi. Virš 2,000,000 bedarbių. Dirbantieji ir tai skursta. Nedarbas ir skurdas yra vyriausia Italijos bėda.

Italija, nors ir vakarų bloko narė, išgarbinta krikščioniška demokratija, tebėra 40 nuosimčių beraštė.

Jungtinių Valstijų, Britanijos ir Francijos užsienio reikalų ministrai Vašingtone igaliavo generolą Eisenhowerį organizuoti visos vakarinės Europos armiją.

Šios armijos organizavimo tikslas yra įtraukti vokiečius.

Francūzai priešingi, kad būtų leista vokiečiams turėti atskirą armiją. Jie mano, kad jeigu vokiečių grupės būtų įtrauktos į Europos armiją, tai jos turėtų griežtai pildyti tos armijos vyriausios komandos įsakymus. Tas, girdi, pašalintų baimę vokiečių apsiginklavimo.

**Jeį Norite Žinoti, Kas
Tikrai Dedasi Pasaulyje,
Skaitykit Liaudies Balsą**

Jūrų Pasaka

SALOMEJA NERIS

Jūra be galo, jūra be krašto.
Lai vų skenduolių ji karalystė;
Kur vėjams grojant, bangos dainuoja,
Kur balti žirgai lekia puotoja.

Aš su bangomis žaisiu ir šoksiu,
Vėjų laisvųjų dainas dainuosiu.
Vakaro saulės juostų audėja,
Žvaigždėtam guoly žemę svajosiu.

O tu, gododams saulės godele,
Eisi pajūrin gintarų rinkti.
Eisi vakarių svajų svajoti,
Ilgesio dainą jūrai dainuoti.

Vakaro vėjas pučia nuo kranto:
Ritasi bangos toliman tolin.
Labanakt liki, baltas sveteli.
Man patalėlis — jūros dugnelis.

Tau žemės grožis, žydinčios pievos.
Tau žemės dainos, deganti meilė.
O man klajonė, mėlynas tolis,
Jūros beribės keliai klajoti.

Aš išbučiuosiu krantą smiltinį,
Kur tavo kojos vakar ilsėjos;
Amžius kartosiu ilgesio dainą,
Kurį tu vakar jūrai kalbėjai.

Pastabos

Kapitalistai, apsidirbę su Japonija, atsuko savo atydą į Vokietiją.

Girdi, reikia kuo greičiau pastatyti Vokietiją ant kojų, duodant jai "nepriklausomybę" ir apginkluojant.

Ir vis tai "taikos labui".

Susirinkę NATO'istai Ottawoj svarsto, kaip greičiau apsiginkluoti.

Kiek aš pamenu, vakarinės jėgos turėjo jau desėtkus konferencijų, bet vis dėl apsiginklavimo.

Nei vienos nebuvo skirtos svarstymui taikos.

Aną dieną Ottawoje įvyko labai charakteringas atsitikimas.

Taikos šalininkai (apie 50) susirinkę prie parlamento gražiai demonstravo savo taikos obalsius.

Jie sakė, kad Kanados žmonės nori taikos, o ne karo. (Tuo tarpu parlamento rūmuose konferavo NATO šalių atstovai.)

Viskas gražiai ėjo, kol kažin iš kur pasimaišė vienas amerikietis kunigas. Pribėgęs prie demonstrantų jis pradėjo šaukti: "Kiaulės, kiaulės, važiuokit į Rusiją!"

Kaip kunigui ir dar iš svetimos šalies tas visai neprieko. Kitus vadino kiaulėmis, o pats kiauliškai elgėsi.

Šis kunigėlis matyti pamiršo, kad Ottawa dar ne amerikiečių kolonijos sostinė.

Tie, kurie demonstravo, ne vienas kovojo Europos laukuose už Kanadą.

Kanadiečiai liejo kraują ne tam, kad svetimi niekintų jų pačių sostinę.

Kokios tai rezistencinės santarvės, pirmininkas Stasys Kuzminskas NL reporteriui Lietuvos "vaduotojų" vienybę apibūdino sekančiai: "Esamą vienybę prilyginčiau tuščiai statinei, kuri dardinama kelia didelių triukšmų".

Labai teisingai. Pridėt tenka tik tiek, kad laikui bėgant ir ta statinė subyrės. Kada vis daugiau lietuvių pamatys, kad ta statinė perdžiūvus ir nepripildoma, ir nustos rėmė, tai jos lankai tuoj nukris.

Kelias į vienybę, tvirtina jis, yra vienas — demokratija.

Bet, sako jis, "būti demokratu yra taip sunku, kaip pavyzdžiui, visuomet būti mandagiu".

Pažiūrėsime, kaip tie ponai "demokratinsis".

J. Y.

CBC Operos Kompanija pradės ketvirtą sezoną spalio mėnesio 10 dieną. To darbo vadovais yra libretistas John Coulter, konduktorius Geoffrey Waddington ir kompozitorius Healey Willan, čia matomi iš kairės į dešinę. Bus statoma opera "Deirdre of the Sorrows", pagal senovišką keltų legendą. Ji buvo

pastatyta penki metai atgal. Vadovaujančią rolę atliks pasižymėjęs sopranas Frances James. Per visą sezoną bus pastatyta septynios operos, jų tarpe Puccinio "La Boheme" ir "La Tosca", Mozarto "The Marriage of Figaro" ir Benjamin Britteno "Peter Grimes". Nepamirškite pasiklausyti.

Ką Kiti Rašo

Perdėta, Bet Idomu

"U.S. News & World Report", rugpjūčio 31, štai kaip baugina savo skaitytojus:

"Juozas Stalinas, sėdėdamas Maskvoj tyliai, valdo šių dienų pasaulį. Visi valdžių pareigūnai visose sostinėse laiko atsukę ausis nugirdimui signalų iš komunistinės Rusijos".

Pirmiaus buvęs kiek objektyvingesnis laikraštis, "U. S. News & World Report", dabar veik isterijos apimtas šaukia:

"Karas ar taika, ginklavimas ar nusiginklavimas, gerlaikis ar depresija, priklauso nuo Stalino pageidavimų. Jis sukuždės, ir maršuoja armijos. Jis nusišypsos, ir diplomatai visame pasaulyje spėja taiką. Jis pašnairuos, ir visam pasaulyje valdonai ima drebėti."

Mūsų vyriausybė, jos propagandistai giriasi didele galybe, bet David Lawrence'o laikraštis matyti tam netiki. Jis mato didelę, per didelę galybę, ne šioje pusėje, bet Tarybų Sąjungoje.

Girdi, mažai žinomas Stalino paslas Jakovas Malikas užsiminė apie karo nutraukimą ir tuojau prasidėjo derybos.

Tas laikraštis stebisi, kad Tarybų Sąjunga, nors "varkarų atžvilgiu" esanti antraeilė šalis, turi tiek galybės.

"Ir tokioj padėty veidamas Juozas Stalinas laiko pasaulyje iniciatyvą. Tautos ir valdžios galingiausių pasaulio šalių bijo jo. Per penkerius pokarinius metus jis praplėtė savo imperiją dar 600,000,000 žmonių, nepastatydamas karo laukan nei vieno Sovietų kario."

"Stalino ranka", bijo tas laikraštis, veikia visur Jungtinėse Valstijose.

"Biudžetas neteko lygsvaros, taksai į padanges iškelti, žmonės turi prisitaikyti Stalino pageidavimams. Kremliuje kilstelta ranka ir Amerikos kariuomenė siunčiama kariauti už 7,000 mylių".

Be Maskvos negalima apginkluoti Francūzijos ir net Vakarinių Vokietijos.

Italijoje komunistai yra didžiausia politinė partija.

Britanijos vyriausybė bijo smerkti Maskvą, nes pasireikštų jos partijoj skilimas.

Vokietijos vienijimui Stalinas gali sąlygas nustatyti.

Artimuose Rytuose Stalinas gali sukelti nerimą.

Indijos premjeras Nehru priverstas tēmyti "Maskvos signalus".

Stalinui panorėjus Burmos valdžia būtų nuversta.

Japonija, nors Amerikos okupacinės armijos valdoma, turi skaitytis su Maskvos norais.

Net ir fašistuojančios Lotynų Amerikos valdžios ne-

gali nuslopinti pažangiųjų darbo unijų ir dėlto priverstos taikytis.

Ir tai dar neviskas.

Tas laikraštis visur mato "Stalino ranką", kuri veikia prieš Mr. Lawrence interesus, taipgi prieš Dulles ir jam panašių interesus.

Baimė turi dideles akis, sako lietuvių patarlė.

Baimė tikrai apėmė poną Lawrence ir jo kolegas, kurie veda tą laikraštį.

Ta baimė perdėta, tačiau turi pagrindo.

Tas laikraštis pastaruoju metu vis daugiau ima remti Washingtono užsienio politiką. Tai politikai visur nesiseka. Per pastarus keletą metų nei viename fronte ji negali pasirodyti bent kiek vertu laimėjimu.

Nuo pat Rooseveltto mirties, Washingtonas deda visas galimas pastangas "apgauti komunizmą". Tam tikslui eikvojami bilijonai dolerių. Bet, kaip šis laikraštis dabar parodo, visur komunizmas plintąs, o ne apgaujamas, sulaikomas.

Beje, dėl ko TSRS taip sekasi, o Vakarams taip nesiseka?

"U.S. News & World Report" sako, kad tai yra dėka komunistų partijos, esančios visur. Ji turinti tokią didelę įtaką, kad daugelį valdžių daro bejėgėmis. — Vilnis.

Aldiečių Parama Knygų Leidimui

Lietuvių Literatūros Draugijos nariams, kuriems rūpi savo draugijos reikalai, beabejo, bus įdomu žinoti, kiek Kanados LDD kuopos bei nariai prisidėjo su parama į knygų leidimo fondą šiais metais. Todėl čia paduodame aukavusių sąrašą.

Tenka pažymėti, kad kai kurios kuopos savo aukas pasiuntė tiesiog Centru, todėl visų aukavusių pavardžių negalėsime čia pateikti. Dėlei tos pačios priežasties gal atsirasti ir kitokių klaidų.

Ant kiek mums yra žinoma, yra aukavę sekančiai:

LLD 152 kp., Red Lake, Ont. \$7.00;

LLD 21 kp., Windsor, Ont., \$27.26;

Į Ateitį Šviesią

J. JANONIS

Į ateitį šviesią
Pasaulis jau tiesia
Ir lygina kelią per aukštį kalnų.
Vergiją ir gamtą
Įveikti juk lemta
Tvirtajam narsumui draugų milžinų.

Ne vienas parpuola,
Belipdams per uolą;
Ne vienas pabėga, pabūges mirties;
Bet minios vis eina,
Ir pergalės dainą
Dainuoja siekėjai šviesios ateities.

ŠYPSENO S

Be Abejonės

"Tikiuosi jūs nenorėsite, kad aš pavėluočiau į traukinį," kalbėjo viešnia, vežama į stotį šeimininko, pas kurį ji viešėjo.

"Nesirūpink," tarė šeimininkas. "Mano žmona užmuštų mane, jeigu aš pavėluočiau pristatyti jus."

Jie Nesikalba

Du kaimynai syki su reikalais išvažiavo į miestą porai savaičių. Jie, taupydami pinigų, apsigyveno viename kambaryje.

Vieną dieną Jonas gavo laišką.

"Nuo ko gavai laišką?" paklausė Jurgis.

"Nuo žmonos".

"Bet kodėl nieko nėra jame parašyta — tuščias popieris?"

"Mes vis dar nesikalbame", paaiškino kaimynas.

Maloaus Susitikimas

Arturas ir Juozas kalbėjo apie bučkius.

"Man atrodo, kad bučiavimasis yra nesveikas dalykas," išvedžiojo Arturas. "Galima užsikrešti".

"Galimas daiktas, bet aš manau, kad nėra puikesnio būdo susitikimui su bakterija," paaiškino Juozas.

LLD 126 kp., Vancouver, B. C., \$13.76;

LLD 217 kp., Winnipeg, Man., \$15.00;

LLD 114 kp., Hamilton, Ont., \$10.00;

LLD 162 kp., Toronto, Ont., \$10.00;

J. Grigaliūnas, Toronto, Ont., \$2.00;

LLD 100 kp. nariai, Timmins, Ont., A. Berškys, J. Darskevičius, P. Zuikis po \$1.00, vienas mažiau. Viso \$3.50;

LLD 137 kp. nariai, Montreal, E. V. ir J. V., po 85 c. Viso \$1.70;

LLD 15 kp., nariai, Port Arthur, Ont., P. Kunchys ir J. Lasinskas po \$5.00; W. Rožela, J. Sklenys, F. Tumėnas, Joe Sargautis, P. Imbrasas ir A. Stankevičius po \$2.00; P. Liugas, Bevardis, J. Kalinka, C. Rudinskās, S. Andrius, A. Bartelis, J. Legas, G. Steniulis, J. Kravich, J. Juodzevičius ir S. Stankevičius po \$1.00. Bendrai portarthuriečiai suaukojo \$33.00.

Pagal šį apskaitliavimą, kanadiečiai suaukojo \$123.22.

Tiems, kurie prisidėjo su aukomis didelis proletariškas aciū. Tie, kurie dar neprisidėjo, turėtų tą padaryti. Prašome taipgi paskubėti su pasimokėjimu LLD duoklių. Reikalas rimtas.

LLD K. V. K.

P.O. Sta. C., Box 1007,

Toronto 3, Ont.

Rojus ar Skurdas

Rašo Charlotte ir Dyson Carteriai

Tarybiniai "Rojalistai"

Kuomet mes vieną ūkanotarytą pribuvome į Leningradą, mus paėmė nuvežė į viešbutį Astoria. Poilsio svetainė šiame viešbutyje išrodo, kaip palocių salė. Kuomet tarnaitė nuvedė mus į mūsų kambarį, mes nenorėjome tikėti savo akimis.

Mes gavome "siūtą". Kambarys turėjo kristolinius šandelierius. Didžiulė lova buvo užtiesta labai brangia juostuota uždanga. Pasipuošimo staleliai buvo aprūpinti sidabriniais reikmenimis. Gražūs kristoliniai indai puošė gyvenamąjį kambarį. Taipgi buvo apstatytas brangiomis caro laikų kėdėmis.

Mes nesijautėme gerai tokioje prabangoje. Kuomet nuėjome žemyn pietauti su savo perkalbėtojum, mes paklausėm: "Kodėl atvežėt mus į tokią vietą? Tai ne tipiškas tarybinis gyvenimas. Kas gyvena šiame viešbutyje, dideli valdžios pareigūnai?"

Mūsų draugas nusišypsavo. "Pasidairykit po valgomąjį," tarė jis.

Šiame puikiam kambarielyje, kurs gali papuošti puikiausį viešbutį Amerikoje, mes matėm visokių tautybių tarybinius žmones. Netruko ilgai kol mes pamatėm, kad beveik visi jie buvo darbininkai ar fermeriai. Tik tai dvi jaunos moterys išrodė kaip "profesionalės". Mes paklausėm savo patarnautoją, kuris paaiškino mums, kad tai ukrainiečių artistės, kurios lankosi Leningrade.

Visi viešbučio svečiai buvo "svarbūs pareigūnai". Štai kodėl jie buvo beveik visi darbininkai ir fermeriai. Socialistinė šalyje tokie žmonės yra geriausi žmonės. Už tai jie gauna puikiausius viešbučius.

Mums vis dar nebuvo labai smagu. Mūsų draugas tarė: "Valgykit pusryčius, nes mes turime aplankyti vieną vietą."

Mes protestavome. Mes neatvykome į Leningradą matyti palocius!

Bet mūsų draugas nutildė

mus: "Tik šį sykį," tarė jis, "o tuomet jūs galėsite važiuoti, kur tik panorėsite."

Tai buvo nepaprasta vieta. Ji išrodė kokių dviejų blokų ilgio. Dideli geležiniai vartai atsidarė ir įleido mus. Gražiu keliu privežė mus prie marmurinių laiptų, kurie vedė į didelę salę. Mes dar vis murmėjome, kuomet priėjo prie mūsų šypsanti jauna moteris ir pradėjo vedžiotis po namą.

Dabar mes jau dasiprotėjome, kas per vieta.

Čia buvo marmuro, aukso, alabasto, krikštolo ir kita. Bet viskas buvo šviežia ir gražu, nieko pasenusio. Palociai puikiai įrengti. Matėsi daug išdrožintų kėdžių, divonų, stalų. Daugiausia mus nustebino baldai, kadangi jie išrodė gana maži. Ir visur mes girdėjome jaunus balsus ir juoką. Visuose kambariuose ir ant ilgų išsisukiojusių kilimėlių laiptų mes susitikome tikrai vaikus. Jų buvo šimtais.

Tai buvo vaikų palociai.

Kur kitur pasaulyje jūs surastumėte tokius palocius tikrai dėl vaikų? Šiuose palociuose yra 327 kambariai. Nekurie yra ištisos koncertų salės, išpuoštos tiesiog karališkai. Viename teatre mes ilgai stovėjome tikrai žiūrėdami į šimtus mažų kėdžių, kurios kiekviena buvo meniško darbo šmotas.

Šią vietą jie vadina "Pionierių Palociais". Čia ateina tūkstančiai vaikų, "Jaunųjų Pionierių Draugijos" nariai, susideda iš mokyklų vaikų nuo septynių metų amžiaus. Jie negyvena šiuose palociuose. Jie atvyksta tikrai žaisti, mokintis muzikos, pašybos, šokių, vaidinti, daryti savo jūdžius.

Šiuose palociuose vaikai turi 12 studijų, 46 laboratorijas. Yra dideli žaidimų kambasiai ir skaitymo salės, knygynai.

"Ką norėtumėt pamatyti?" paklausė mus vadovė. "Reiktų savaitės laiko pamatyti viską."

Tokiu būdu mes persiskyrėme ir vaikščiojome atski-

rai. Užimtų daugelį puslapių aprašyti viską, ką mes matėm. Mes sutikome tenai nekuriuos žymius asmenis — iš suaugusių čia įleidžiami tikrai muzikai, mokslininkai, artistai ir t.t., kurie pašvenčia savo laiką mokymui Leningrado vaikų. Tai čia daug talentingų vaikų surandama. Bet šios vietos užduotis yra aptarnauti visus vaikus. Taip, kad visų svajonės išsipildytų. Duoti jauniems tą, ką jaunos svajonės gali įsivaizduoti. Apsupti juos grožiu ir laime.

Mes matėm juos šokant, mokinantis iš garsiųjų baleto žvaigždžių. Mes matėm juos piešiant pasižymėjusių piešėjų priežiūroj. Mes matėm juos dirbant palocių darže, auginančius tropiškus augalus ir gėles su biologų pagalba.

Mes buvome mokslo kambariuose, kurie suteiktų geriausį kreditą mūsų geriausiems universitetams — tikrai puikiam geologijos muziejui, "planetorijume", kur galima studijuoti visas planetas ir šimtus žvaigždžių džiuliam "elektriniame danguje", geografijos salėje, kur telpa visas pasaulis.

Mes matėm didelį modelinį traukinį, važinėjantį su tikriausiu realizmu. Mes matėm

viduj įrengtą ežerą, kur plauko būriniai laiveliai ir motoriniai kruizeriai, kontroliuojami pagalba radio. Tai vis jaunų budavotojų darbas. Mes matėm mašinšapę, stalių kambarius, apartamentų modelius. Visur vaikai buvo giliai užsiėmę, visai nepaisė mūsų.

Kada tai buvo Aničkovo Palociai. Čia leido savo liuoslaikius caro artimieji. Po Socialistinės Revoliucijos, jie buvo beveik tušti, dalis jų — muziejus. 1938 metais velionis Andrei Ždanov, vadovaujantis komunistų partijos norys Leningrade, pasiūlė miesto žmonėms, kad Aničkovo Palociai būtų paversti Pionierių Palociais.

Darbininkai kaip tik tą ir padarė. Jie taip sakant "išardė palocius" ir perbudavo dar gražiau. Savo rankomis jie padarė mažus baldus, pagražino ištisus akurus sienų ir mylias grindų. Dekoracijas atliko geriausi menininkai ir atsteigė iškaštingiausius meno kūrinius. Sodiniškai įrengė puikų parką, skulptoriai pagamino mažus akmens suolus.

Leningrado darbininkai ir darbininkės didžiavosi savo rankų darbu. Tada jie pavedė visa tai vaikams. Nuo to laiko jie yra privatiškas vaikų palocius.

Bereikalingas Džiaugsmas

Rašo J. Yla

Žmonės sako, kad nereikia džiaugtis radus gelžgalį. Buržuazija, tačiau, labai dažnai džiaugiasi suradus gelžgalį. Pavyzdžiui, kokį džiaugsmą pareiškė Kanados buržuazija ir jos garbintojai, kuomet pabėgo iš Lenkijos keli lenkai, dabartinės Lenkijos valdžios oponentai. Rodos, kad jų lenkų pabėgimas ir sušaukimas Lenkijos valdžią. Didesnės kvailystės nereikia.

Kad Lenkijoje ir kitose liaudies demokratijos šalyse yra opozicionierių, nereikia nei aiškinti. Būtų kvailystė sakyti, kad visi patenkinti dabartine santvarka ir valdžia. Juk Lenkija pergyvena revoliuciją, kapitalistinės sistemos pakeitimą socialistine. Aišku, buržuazinės sistemos šalininkai yra nepatenkinti. Ypatingai nepatenkinti tie, kurie šio to nustojo. Tas pats yra Lietuvoje ir kitur. Yra dar likučių ir Tarybų Sąjungoje. Ims laiką iki senovės sudils.

Bet pabėgėliai padėties nepakeis. Juo daugiau opozicionierių pabėgs, tuo mažiau priešų viduje paliks. Tuo bus lengviau Lenkijai, nes bus mažiau trukdytojų. Taigi, pabėgimai toms šalims, iš kurių oponentai bėga, nei kiek nepakenks.

Kas liečia čia, pabėgėliai ar atbėgėliai nieko nepadės. Ka-

nados gyvenimą nustato ir nustatys Kanados sąlygos, Kanados vystymasis, Kanados klasių kovos procesas. Tie patys atbėgėliai su laiku pasijus, kad ir čia ne pyragai. Atbėgėlius gražiai pasitiko, bet jų ateitį nustatys jų pačių sugebėjimas prisitaikyti. Jeigu jie nežinos jokio amato, tai dar ir paskursti teks. Kanados kapitalistas spręs juos ne pagal jų politines pažiūras, o pagal rankas, ką jos gali. Kam nežinoma, kad daugeliui taip vadinamų dipukų šiandien gana sunku verstis, bet ar Kanados kapitalistai tuo susirūpinę?

Jeigu pabėgimai galėtų sunaikinti oponentus, tai galėtų būti bėglių ir iš kitos pusės. Pavyzdžiui, Italijoje yra virš dviejų milijonų komunistų. Kai kurie galėtų pabėgti į kitą pusę. Bet ar Italijos buržuazija susilpnėtų dėl to? Priešingai, ji tik apsidžiaugtų. Daug komunistų ir Francijoje. Jų yra visose šalyse.

Pabėgimas politinių kalinių iš kalėjimo, aišku, gali būti kitas dalykas. Bet bėgti žmonėms iš tėvynės tik už tai, kad nepatinka valdžia, nepatinka sistema, tikra kvailystė. Dar didesnė kvailystė džiaugtis čia, kad iš Lenkijos išbėgo pora desėtkų

paprastų piliėčių. Jie greičiausiai prisiklausė amerikiečių pasigyrimų, pamane, kad čia bus tikras rojus. Bet gal ne vienas atsidurs į dar sunkesnę padėtį.

Man teko sueiti vokiečių emigrantą. Jis atvykęs iš vakarinės Vokietijos. Būdamas namie, jis prisiskaitė visokių dalykų apie Ameriką ir Kanadą. Tos propagandos paveiktas, atvyko Kanadon. Čia, neturėdamas tinkamo amato, žmogus nesuduria galos su galu. Tik pagalvokit, jo mylima, kuri sykiu atvyko, dirba už tarnaitę, dalinasi su juo savo alga. Motina, kuri taipgi atvyko sykiu, dirba už tarnaitę, nors pirm karo buvo didelių firmų agentė, važinėjo į Jungtines Valstijas, Indiją, Kiniją ir kitas šalis.

Dar vienas dalykas, kuris turėtų būti aiškus kiekvienam. Visi juk nepabėgs iš komunistų valdomų šalių, kaip komunistai nepabėgs iš kapitalistinių šalių.

Kitas dalykas, atbėgusieji socializmo oponentai nepakreips Kanados žmonių pažiūrų. Pavyzdžiui, pažangus žmogus, norėdamas tiesos apie Lenkiją ar kitą šalį, žinių ieškos ne oponentų tarpe, o tarp tų, kuriuos jis pažįsta, kuriais jis pasitiki. Kanados pažangūs žmonės, norėdami sužinoti tiesą apie Tarybų Sąjungą, geriau pasiskaitys, ką rašo Dyson Carter, Kanterburio dekanas ar kuris kitas autoritetingas žmogus. Buržuazija, norėdama sužinoti, ko ji nori žinoti apie Tarybų Sąjungą, nesikreipia pas komunistus, o pas savuosius.

Yra dar vienas dalykas. Tie lenkai pabėgo pasivogę Lenkijos orlaivį ir laivą (naukintuvą). Jeigu kanadiečiai taip padarytų, tai Kanados valdžia paskelbtų juos vagimis, šalies išdavikais. Jeigu sugautų, įkištų į kalėjimą kaip vagis.

Koks skirtumas, kad tie apvogę Lenkiją, o ne Kanadą?

Jiems nėgrumojo nei kalėjimas, nei mirtis. Jie pasivogę orlaivį ir laivą, kad jiems nepatiko Lenkijos valdžia.

Taigi, bėgliai, kuriais Kanados buržuazija taip džiaugiasi, yra taip maža geležėlė, kad neverta būti nei pasiziūrėti į ją. Susiprasti žmogaus jie neįdomina. O kaip ilgai džiaugsis Kanada tie bėgliai, tai gyvenimas parodys. Gal ne vienam reiks dar gailėtis.

Tikėsit, Ar Ne?

Kalbant apie pabėgėlius, galima štai ką pažymėti: "Virš 150,000 jaunų lavintų darbininkų, labai svarbių Vakarų Vokietijos industrijai ir ekonomijai, emigravo iš Vakarų Vokietijos į Vokietijos Demokratinę Respubliką 1950 metais," rašo

Gerbiamas Skaitytojau!

Jei ant Jūsų gaunamo laikraščio adreso kortelės prie pavardės data ankstyvesnė, kaip

Sep.-51 (September-Rugsėjo 1951)

tai žinokite, kad Jūsų Liaudies Balsu prenumeratą jau laikas pratęsti, atnaujinti.

Jūsų be paraginimo prenumeratos atsinaujinimas yra didelė talka ir parama laikraščiu. Mes jos prašome ir laukiame.

Administracija

Žolinė Sloga (Hay Fever) Ir Kitos Alergijos

Rašo Dr. J. J. F. Borisas

(Tęsa)

Viduriai

Kadangi alergija užkietina vidurius dėl nervų sukrikimo, tad reikia palaikyti vidurius liuosus, naudojant tam tikrus vaistus jiems valyti.

Toks vaistas kaip Syr. Hydrolose arba tabletėlės Celothyl su stiklu vandens sutvarko vidurius. Bet čia nesiūliama visuomet vartoti vaistus viduriams, o tikrai tuomet, kada jie tikrai reikalingi — laike ligos.

Vitaminai

Vitaminai yra labai naudingi, gydantis nuo alergijos. Leiskime, žmogus turi aukštą kraujo spaudimą ir sykiu alerginę slogą. Tai jam gali būti tinkamiausia naudoti Unicap Capsules, viena ryte, o kita prieš gulimą.

Antra vertus, jeigu moteris yra mažakraujė (anemikė), tai galėtų gerai patarnauti jai tabletėlės Cebatinic Vitamin arba Special Formula Vitamins. Tokie vitaminai gali suteikti stiprybę visam jos organizmui.

Taip, šienligė yra kėbli alerginė sloga.

Mes nepatariame vartoti Benzadrine Inhaler nei Benzadrine Sulfate tabletėles.

Šienligė reikia gydyti homeopatiškai, tai yra, mažomis vaistų dozomis, bet per ilgą laiką.

Tarp kitų patartinių gyduolių yra Calcium Lactate 5 gr. ir vitaminas D 50,000 units.

Homeopatai gydytojai naudoja ir Arsenic Iodide mažais dozomis, kad sutei-

Reinisher Merkur, Vakarų Vokietijos žurnalas, prielankus Adenauerio valdžiai.

Globe and Mail ir Daly Star, žinoma, apie tai neraišė.

—o—

Aną dieną laikraščiai pranešė, kad tūlas jugoslavias rašytojas Adamic uždegė savo namus ir nusišovė (Jungtinėse Valstijose).

Jis buvo pažangus žmogus, gabus rašytojas. Bet... jis susirgo titoizmu.

Išrodo, kad jis nedaug ką laimėjo sekdamas Tito.

—o—

Nemanykit, kad sužinoti, kokia tavo bus laimė ateityje, visai nieko nekainuoja.

Tūlas montrealietis David Beck, atvykęs į Torontą norėjo sužinoti savo laimę ir užėjo pas čigonkaites. Kada jis išėjo su savo ateitimi rankoj, pasigedo \$700. Kada jis sugrįžo užprotestuoti, jos išmetė jį lauk. Dabar jis pasigedo dar \$150.

kus kūno organizmui tam tikras permainas.

Spalvuoti Akiniai

Sergant šienlige taipgi patariama vartoti spalvuotus akinius (Soft-lite) arba spalvinius dvigubus akinius bifocals Panoptik, kad apsisaugot nuo tam tikrų saulės spindulių, kurie erzina akis ir gali prisidėti prie alergijos.

Andai dr. S. Biežis, rašydamas Tėvynėje, paminėjo, kad Amerikos darbininko gyvenimas pusiau kalėjiminas. Nors dr. Biežis ne viską pasakė, tačiau gana teisingai išsireiškė.

Maisto Darkytojai Padeda Alergijai

Farmeriai, gamindami amerikiečiams maistą, deda vištoms į lesalą tokius cheminius hormonus (liaukų

medžiagos), kaip Stilbestrol, kad greičiau pariebtų vištas, kad vištos daugiau svertų; tuomet bus ir daugiau pelno.

tačiau jis galima naudoti tik tai su saiku, su gydytojo patarimais.

Jauni žmonės, valgydami mėsą tų vištų, kurios buvo penimos su Stilbestrolu, gali save visai netikėtai padaryti beveisliais (išsisterilizuoti).

Tatai pripažino kongresmanas dr. Arthur Miller (iš Nebraskos) ir laikraščių kolumnistas Drew Pearsonas.

Kitas plačiai vartojamas chemikalas Nitrogeon Trichloride yra duonos darkytojas. Jis dedamas, kad subrandintų miltus, iš kurių duona kepama. Taip bebrandinant miltus, šis chemikalas sunaikina miltų maistingumą, reikalingą gyvybei ir sveikatai; ir tokie miltai arba iš jų pagaminta duona gali žmogaus kūne sukurti alerginę ligą.

Žmogaus kūnas pamatiniai susidaręs iš 16 chemikalų: tai komplikotas organiz-

mas, kurį gamta savais taisyklėmis subūdavoja. Todėl suprantama, kad įvairių žalingų chemikalų priemaisai gaudina gamtos padarą, silpnina kūną ir paruošia jį šienligei, alergijai, jautrybės ligai. Prie to dar prisideda blogos ekonominės sąlygos ir žmogaus nusikamavimas pramonės verpete.

Taip darbo žmogus ir turi kentėti, ypatingai šiuo isterišku laikotarpiu.

Jis, tačiau, turi sulig išgales gelbėtis — žiūrėti, kad bent maistas nebūtų sugedęs, ir po truputį pastiprinti vitaminais ir tinkamais proteinais nusidėvinčias kūno dalis.

Kanadoje yra praveistas įtatyimas, kuris uždraudžia chemikalus dėti į gyvulių šėdesį.

Gi mūsų šalies valdovai pakiša po stalu sumanymus dėl panašaus įstatymo išleidimo ir rūpinasi tik tai karu.

Alergija ir daugybė kitų ligų visų pirma daugiausiai prisideda iš netinkamo maisto.

Toks hormonas, kaip Stilbestrol, yra svarbi gyduolė,

vo "Lietuvių tautinio atgimimo pionieriai" — ją taipgi išleido Literatūros Draugija.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas išleido jo naudingą knygą "Tūli mūsų parazitai".

Dr. A. Petrika davė svarbų skyrių apie dantis Dr. J. J. Kaškiausius knygoje "Darbininko Sveikata".

Tai tik stambesni jo veikalai, padėję ne vienam Amerikos lietuviui darbo žmogui atidaryti savo akis.

O kiek per tą laiką — 40 metų — jis davė svarbių straipsnių laikraščiuose ir žurnale "Šviesoje"!

Amerikos lietuviui turi nemaža gydytojų, tačiau ne daug jų tārpe yra tokių, kurie sugebi žmones šviesti, ne tik juos gydyti. Dr. Petrika rašo daugiausiai mokslo, sveikatos ir literatūros klausimais. Jis šiandien yra pirmaeilis lietuvių rašytojas-publicistas. Be to, jis yra davęs nemaža paskaitų!

Tiek galima trumpai pasakyti apie Dr. Ant. Petrikos dvilypį jubiliejų!

Sia proga jam tenka tik palinkėti geriausios sveikatos ir energijos!

Rojus Mizara

TRAUKINIO NELAIMĖJ DU UZMUSTI

CHATRAM, Ont. — Kelios mylios nuo čia greitasis traukinys užvažiavo ant troko. Troko vairuotojas užmuštas. Taipgi užmuštas ir garvežio pečkury, kuomet garvežys apsvirtė. Inžinierius skaudžiai sužeistas. Iš keleivių niekas nenukentėjo. Jų buvo 200 asmenų.

Dvilypis Dr. A. Petrikos Jubiliejus

Šie metai Dr. Antanui Petrikai yra didžiai reikšmingi metai, — jis pats gal to nė neįsivaizduoja ir nepaiso, bet tai jau kitas dalykas.

Šiomet sukako lygiai 30 metų, kai Dr. Petrika baigė dantų gydytojo mokslą ir pradėjo savo profesijoj praktikuoti.

Tai buvo 1921 metų birželio mėnesio pradžioj ar gegužės mėn. pabaigoj, tikrai neatmenu. Aš buvau vienas iš nedidelio skaičiaus lietuvių, Petrikos bičiulių, gavusių leidimą įeiti į didžiulę Carnegie Hall, Niujorke, kur vyko College of Dental and Oral Surgery auklėtinių studentų išleistuvės, mokslo baigimo ceremonijos.

Keletas šimtų baigusių kolegiją sėdėjo estradoje, o apščių salė buvo užimta jų artimųjų, — giminių ir draugų.

Geriausiams studentams, pasižymėjusiems moksle, buvo skiriamos dovanos. Ir štai:

— Anthony Petrick! — nuskambėjo per salę žodžiai.

Petrika išstojo ir pirmasis gavo pirmąją dovaną — aukso medalį!

Aukso medalis už tai, kad per ketverius metus Antanas Petrika buvo gavęs aukščiausius laipsnius moksle!

Kita dovana — pagyrimo laiškas.

Plačiajai publikai, kuri visa tai matė, aišku, negalėjo būti per daug nuostabu, nes ji aukso medalio gavėjo nepažino. Bet mums, jo draugams, kurie ten sėdėjome ir visa tai stebėjome, šis įvy-

kis sudarė didelio, gilaus įspūdžio. Tik pagalvokite: lietuvių tautos sūnus, kilęs iš valstiečių, čia atvykęs, buvęs darbininku, iš keleto šimtų baigusių kolegiją, gavo pirmąją dovaną!

Dr. Ant. Petrika Amerikon atvyko 1910 metais ir apsigyveno Brooklyne. Čia jam teko dirbti visokių darbų, bet jis nei minutėi nepamiršo, kad reikia lavintis, siektis, mokyti.

Jis įstojo į vieną paruošiamąją mokyklą — Preparatory School — ir joje pasiruošė kolegijai.

Minėtoji kolegija — College of Dental and Oral Surgery — tuo metu buvo savytovi mokykla, bet šiuo metu ji yra Columbia Universiteto sistemoje, — taigi Dr. Petrika šiandien faktinai skaitosi Columbia Universiteto alumnas. Kolegiją jis baigė per ketverius metus.

Dr. Ant. Petrika buvo pirmutinis lietuvis dantų gydytojas Didžiajame Niujorke.

1921 metų rudenį jis atidarė savo ofisą Williamsburgho šiaurinėje dalyj, o vėliau persikėlė į dabartinę vietą, arti Williamsburgho tilto.

Man, tačiau, atrodo, kad antrasis Dr. A. Petrikos jubiliejus yra svarbesnis už pirmąjį: šiomet sukanka lygiai 40 metų, kai jis pradėjo rašyti spaudai korespondencijas ir straipsnius.

1911 metais, kai gimė Laisvė, Dr. Petrika, dirbdamas fabrike, pradėjo rašyti korespondencijas Keleiviu. Vėliau jis rašė straipsnius

Laisvei, Kovai ir kitai pažangiajai spaudai. Laisvės bendradarbių Dr. A. Petrika buvo per ilgus metus.

Įdomu tai, kad jis rašė ir tuomet, kai dirbo fabrike, ir tuomet, kai ėjo mokslą. Būdamas kolegijoje jis parašė pirmą savo knygą, vertingą kiekvienam, ieškančiam apšvietos, — "Atmosfera", — kurią prieš 30 metų išleido Lietuvių Literatūros Draugija.

Kita stambi jo knyga bu-

Įsigykite ir Skaitykite Šias Knygas:

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoj gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RASTAI. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

K. MARKSO TEORIJOS SISTEMA. Parašė L. B. Boudin'as. Moksliskai išdėsto kapitalistinę santvarką ir kodėl ji turės užleisti vietą darbininkų tvarkai. 336 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.00.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybių tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

ŽMOGUS IR MAŠINA. Sutaisė Jonas Kaškatis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: P. žmonių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius ir ga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007, Toronto 3, Ont.

Montrealo žinios

Sūnų-Dukterų Pašalpinės Draugijos Mitingai

Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos reguliariai mėnesiniai narių susirinkimai vasaros laiku buvo laikomi antradienio vakarais. Bet orui atvėsus, teko patirti iš patikimų šaltinių, visam žemos sezonui nutarta vėl laikyti susirinkimus sekmadieniais.

Pagal draugijos įstatymus, kalbamos draugijos susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį po pietų. Tokiu būdu sekantis mitingas įvyks sekmadienį, spalio mėn. 14 d., Bovet salėje, 2571 Ontario St. E.

Pasikeitimai Valdyboje

Pastarajame Montrealo Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos susirinkime taipgi buvo raportuota, kad įvykę pasikeitimai Draugijos valdyboje, būtent: rezignavus protokolų sekretorei J. Vilkelienei, jos vietoje išrinktas Jonas Braknis. O išvykusio P. Garnelio vietoje, finansų sekretorium išrinktas Jurgis Pelakauskas.

Liaudies Balso ir Laisvės skaitytojų gerovei, korespondentas imasi sau teisę paduoti sekretoriaus adresą, kad

reikalui esant nariai žinotų, prie ko kreiptis pašalpinės draugijos reikalais: J. Pelakauskas, 5926 — 12th Ave., Rosemont, Montreal.

Nelaimėje Sužeidė Tamasonienę

Verdunietė Julė Tamasonienė kiek laiko atgal išvyko į svečius pas savo brolių ant tabako farmos Ontario provincijoje. Išbuvusi ten, rodos, apie mėnesį laiko, rugsėjo 6 d. buvo begrižtanti namo. Tačiau traukinyje įvyko nelaimė. Stotyje stovintį keleivinį vagoną, kuriame ji (kaip ir kiti keleiviai) sėdėjo, užvažiavo prekinis su anglimis traukinys. Sužeidė keturis asmenis, jų tarpe ir J. Tamasonienę. Sulaužė jai kairę koją ir šiaip kūną sužalojo.

J. Tamasonienė yra maloni, draugiška moteris. Todėl verdunietė ir montrealietė jos pažįstami, išgirdę apie nelaimę, reiškia giliausią užuojautą. Ligonė gydoma Tillsonburg Memorial ligoninėje.

Užsiniuodijo Maistu

Pereitą šeštadienį Cote St. Paul vienuolika vestuvių svečių, įskaitant abu jaunavedžius ir penkis vaikus, buvo nuvežti į Homoeopathic ir

Western Division General ligoninę gydymui. Atrasta, kad jie buvo užsiniuodiję namų gamintais kumpio sandvičiais, kurie buvo paruošti iš vakaro.

Ligoninėse suteikus pirmąją medicinos pagalbą, dauguma iš jų tuojau buvo paleisti, bet keli turėjo išbūti ligoninėje gydytojo priežiūroje kelias dienas. Pasirodo, kad virtas maistas pastovėjęs suvyniotas, jei neužtektinai šalta užlaikomas, vėliau pavojingas valgyti.

Penki Motoristai Prarado Leidimus

Rugsėjo 7 d. St. Jerome teisėjas Hermann Barrette penkiems motoristams - automobilių vairuotojams atėmė, ar kitaip pasakius, vieniems metams suspendavo vairavimo leidimus (driver's licences), kurie buvo kaltinami už neatsargų važiavimą ar buvę išsigėrę.

Teisėjas sprendimą išduodamas pastebėjo, kad kelių reguliacijos turi būti stroptai saugojamos ypatingai ant Montreal - St. Agathe Nr. 11 vieškelio, už tai, kad čia daugiausia nelaimių įvyksta. Tarp kitko jis pažymėjo, kad veik visos įvykusios nelaimės atsitiko todėl, kad buvo per greitai važiujama ir, kad daugumas vairuotojų vis dar neįsitikino, jog gasolinas ir alkoholis nesimaišo.

Policija Norėtų Pagauti "Juokdarius"

Praėjusią savaitę vieną ankstyvą popietį vienas juokdarys patelefonoavo policijai, kad St. Remi ir St. James kryžkelyje smarkiai susimusę gatvėkaris su autobusu. Sakė, kad "visur pilna mirusių ir sužeistų."

Policija, gavusi tokią "baisų" pranešimą, tuojau pasiėjo su septyniais policijos automobiliais, dviem krovininių vežimais, keturiais ambulansais ir trimis Montreal Transportation Commission inspektorais, sirenomis rėkdami atlėkė į nurodytą vietą. Atlėkę nieko ypatingo nerado, išskiriant kiek jie patys su savo triukšmu sutraukė minios. Policija dabar ieško to "juokdario" ir jei pavyktų surasti, žada smarkiai nubausti.

Apsivedė

Rugsėjo 15 d. apsivedė Thelma Kvietinskaitė (Bernardo ir Veronikos Kvietins-

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVPD Gydytojas Kalba Lietuviškai Valandos: 2-4 v. p. p. 7-8 v. v. ir susitarus 4589 PARK AVE. Montreal, Que.

Ką Mes Veikiame

DETROIT, Mich. — Mūsų LLD 188 kuopos veikimas šio gražiausio ir vasaros laiku: susirinkimai atsibuvo normaliai ir gana skaitlingi buvo. Parėmėm visokius visuomeninius reikalus. Šiais metais tik dienraščio Laisvės paramai paaukojom \$110.00, civilinių teisių gynimui apiešimtą. Paskutiniame susirinkime parėmėm Vilną ir Liaudies Balsą, taipgi vėl dienraštį Laisvę ir kitokius reikalus. Naujų narių irgi gauname.

Rugpjūčio 26 dieną mūsų kuopa turėjo vasarinį išvažiavimą pas mūsų draugus ir 188 kuopos narius Paulikus ant gražios farmos, visai netoli miesto. Suvažiavo narių gana skaitlingai. Visi buvo linksmi. Turėjome skanius pietus dėka mūsų brangių

kų duktė) su anglų tautybės jaunikiu Robert Bannon.

Vedybinės apeigos atliktos šv. Kazimiero bažnyčioje, o vestuvių pokilis, dalyvaujant daug svečių, lietuvių Vytuto Klubo svetainėje.

Serga

Adelė Aleksandravičienė, rugsėjo 6 d. Royal Victoria ligoninėje turėjo tonsulų operaciją. Dabar ligonė randasi namie ir baigia jau pasveikti.

Gabrielius Jaškunas sunkiai susirgo ir randasi Royal Victoria ligoninėje.

Kuris laikas atgal Stulginskis sunkiai buvo geležies darbavietėje užgautas ir sužeistas jo kaklas ir gerklė.

J.—

draugių P. Vidrinskienės ir M. Dočkienės. Prie vaišinių puikiausiai pasidarbavo A. Dočkus. Ačiū širvingai joms ir jam.

Už kokių trijų valandų atvažiavo ir mūsų kaimynės 52 kuopos draugai ir draugės net penkiomis mašinomis. Tada vėl prasidėjo naujas gyvumas su vaišinimais. Muzikantams pradėjus groti, smarkieji griebėsi šokti ir linksmintis, kaip jaunystės laikais. Vėliau suskambėjo ir mūsų mylimosios liaudies dainos. Sykiu su mumis buvo draugė N. Belūnienė su įakštutės balseliu. Ji daug metų dainuoja moterų Pažangos chore ir žavi mūsų progresyve visuomenę. Prie jos prisidėjo visi geriausi dainininkai ir susidarė tikras choras. Pats Belūnas irgi didelis mylėtojas dainų, taipgi ir Dočkaitė, Vidrinskienė, A. Dorelis, A. Kvietinskis, Mitrikai, Tatorius, Naušėda, Jakščiai ir daug kitų. Net visa apylinkė aidėjo.

Šiam mūsų išvažiavimui nemažai covanų aukojo A. Skiparis, C. R., P. D., Skrupskienė, Usoniai. Už tai mūsų išvažiavimas davė \$117. Pirmėnis išvažiavimas davė \$88, tai viso susidarė \$205.00.

Rugsėjo 9 dieną mūsų LLD 188 kuopa turėjo mėnesinį susirinkimą. Nariai atsilankė labai gerai. Pirmininkavo N. Belūnienė. Vedė labai gerai. Prisirašė du nauji nariai, J. Pilips ir D. Macijauskas. Ačiū draugams už tai. Būsim daugiau — bus smagiai.

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėje Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus ligų, Akūšerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val Po Pietų

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

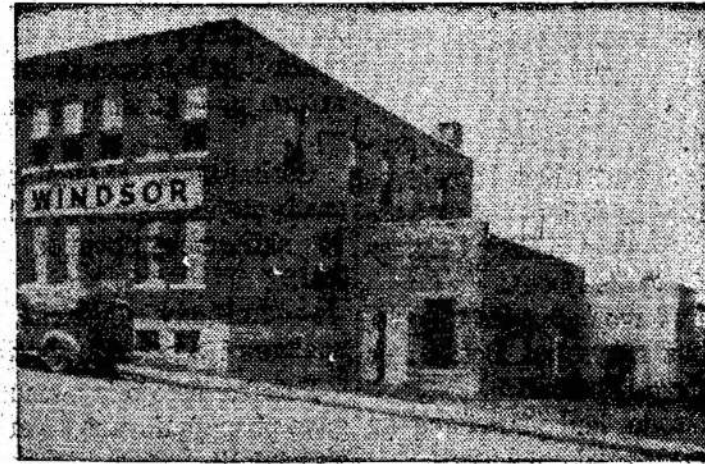
Telefona Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Laiškas iš Europos

**Katalikų Klerikalai
Įvairiuose Kraštuose**

PARYZIUS. — Įdomu stebėti įvairių Europos kraštų katalikiškus kunigus ir juos palyginti. Palyginus mes matome kaip gudriai ir praktiškai tie juodaskverniai prisitaiko prie vietinių sąlygų, kaip jie žino "kaip toli jie gali eiti".

Mums teko būti ilgą laiką Vakarų Vokietijoje, ypačiai katalikiškoje Bavarijoje, lankyti kelis kartus Italijoje, pabuvoti Belgijoje, girdėti iš artimų draugų apie padėtį Ispanijoje ir, žinoma, gyventi kelis metus čia, Francūzijoje.

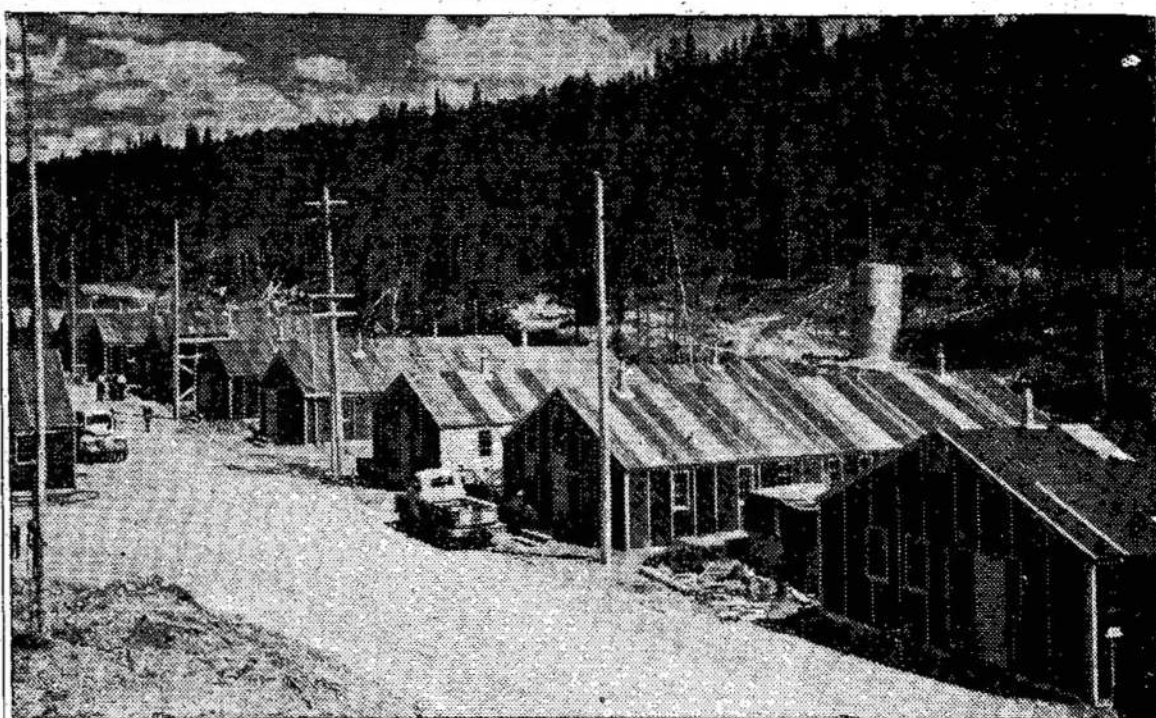
Reikia pasakyti, kad katalikiška klerikalija rodo savo tikrą anti-liaudišką charakterį ir savo nutolinimą nuo liaudies šalyse, kur ultrareakcinės jėgos yra prie valdžios, bet jie bando būti "liaudiški" bando taikintis, kur stiprus anti-klerikaliskas jausmas, ir kur valdžia ne taip jau jai palanki.

Krikščionių demokratų valdomoje Italijoje kunigas nedarys dalykų, kuriuos jis daro anti-klerikalinėje (iš tradicijos) Francūzijoje. Bavarijoje jis elgsis kitaip negu Ispanijoje.

Ispanijos kunigija artimiausia savo Viduramžių pirmtakūnams. Ten, klerikofašistinėje diktatūroje, katalikiškas kunigas yra žuvis vandenyje. Katalikiški vyskupai faktinai yra valdžios pareigūnai. Jie taipgi dideli žemvaldžiai. Ispanišką kunigą, ypatingai kleboną, dažnai galima matyti karininko, dvarininko ar valdininko kompanijoje. Jie kartu puotauja, geria, kortuoja. Mažiausių pretenzijų ten kunigai nedaro į "liaudiškumą", — jie su diktatūra, ir ciniškai tai rodo ant kiekvieno žingsnio. Italijoje bent kiek kitaip. Ten kunigas yra dažniausiai vietinio dvarininko-latifundisto svečias. Bet jis tai daro bent kiek prideng-

tai. Jis dažniau aplanko valstiečių namus. Jis važinėja ant dviračio. Taip, važinėjimas ant dviračio yra gan simbolingas dalykas Europoje. Bavarijos ar Ispanijos kunigas ant dviračio nepasirodys. Tas jam "nugarbinga", Italijos kunigas nesidrovi tai daryti, bet jis niekad nepasirodys su kokia nors našta, nebent tai būtų portfelis. Bet Francūzijoje, labiausiai anti-klerikalinėje Vakarų Europos šalyje, kunigas labiausiai "liaudiškas". Čia jį pamatysite ne tik važinėjant dviračiu, bet velkant ant savo nugaros sunkiausias kuprines, dėvint visokiausius pusiau kunigiškus drabužius (beretes ant galvų vietoje skrybėlių), diržus virš sutonų patogumui ant dviračio, arba net teko matyti kunigus, kurie dėvėjo juodai nudažytas senas jankių karių "Eisenhower jackets" virš sutono! Bendrai Francūzijos kunigai paprasčiausiai apsirėdę, labiausiai susimaišę su žmonėmis, ir jų beveik niekad nepamatysite puotaujant su turčiais. Ne, čia jiems įsakytą laikytis kuo arčiau prie liaudies (bent paviršutiniškai), elgtis kuo kukliau. Net prie to laipsnio prieita, kad darbinikiškose bendruomenėse kunigai dienomis dirbė fabrikuose, kad įgauti darbininkų pasitikėjimą.

Atsinešimas į kitas religijas irgi skirtingas skirtinguose kraštuose. Franco-Ispanijoje katalikų kunigai apie protestantus kalba kaip apie "Antikristo pasiuntinius", beveik kaip apie kriminalistus. Protestantai yra žiauriai persekiojami. Jie net negali turėti nuosavių bažnyčių, kurios iš lauko atrodytų kaip bažnyčios, o turi melstis privatiniuose namuose. Ir Ispanijos vyskupai pakartotinai pareiškė, kad toje šalyje

Britų Kolumbijoj iškilis didelis aluminijaus tarpinimo fabrikas, kuriame dirbs daug darbininkų. Štai nameliukai,

kurie statomi dėl darbininkų ir šeimynų. Pradžioj bus pastatyta 753 nameliai ir apgyvendinta 6,000 žmonių, bet

vėliau bus pastatyta daugiau ir bus apgyvendinta 50,000. Tai bus kompanijinius miestus.

vietos negali būti "Kristaus religijos iškraipytojams".

Katalikiškoje Bavarijoje, kur protestantai sudaro šio-kią tokią mažumą, atsinešimas link jų daug tolerantiškesnis. Apie protestantiškų bažnyčių draudimą nei kalbos negali būti. Bet Pareinyje, kur protestantai jau sudaro nemenką jėgą, katalikiška klerikalija darosi švelni ir saldi kaip cukrus. Jie jau nekalba, kaip Ispanijoje apie "Antikristo" pasiuntinius, o vietoje to kalba apie "mūsų krikščioniškus brolius iš kitų bažnyčių..."

Vienu ar kitu metu mums teko kalbėtis su kunigais įvairiuose Europos kraštuose. Skirtumas jų tone bėgalinis. Italijos kunigas kalba apie savo parapijonus kaip apie jo pavaldinius, kaip apie žmones, kuriuos jis turi laikyti kontrolėje, ir tai ne tik "dvasinėje". Bet francūzų kunigas nedrįsta taip kalbėti apie savo parapijonus. Jis verčiau kalba kaip apie žmones, į kuriuos jis turi daryti įtaką, kuriems turi net pataikauti.

Atsinešimas į organizuotą

darbininkiją irgi begaliniai skirtingas. Bavarijoje kunigija apie unijas kalba kaip apie bereikalingą "nekrikščionišką" dalyką. Franco-Ispanijoje kunigai apie unijas kalba kaip apie kriminalinį užsiėmimą. Italijoje kunigai kartais darbuojasi krikščionių demokratų vadovaujamos unijose, kurios, betgi, yra verčiau "gildijos" negu unijos, nes jose egzistuoja gildiška, o ne unijinė atmosfera. Bet Francūzijoje, kur

klerikalijos įtaka mažiausia, kunigai dažnai gan veiklūs katalikiškose unijose (CFT-C), kurios stengiasi savo charakteriu (bent paviršutiniškai) būti panašios į kitas unijas.

Kitais žodžiais, katalikiška klerikalija nuolankiausia, "liberališkiausia" ir "pažangiausia ten, kur ji silpniausia. Kur ji galioje ar arti galios, ji rodo savo tikrą veidą ir nagus.

A. Miškūnas

Montrealo Lietuvių Gėlininkas

Marcel Allard

Gėlės ir buketai visokiems reikalams

CR. 3533 - Telefonas - Res. DO. 3696

6420 Iberville St.

Parduodam Namus

PAROPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,

Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai

Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir

vakarais po 8.30: TRENmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager

(Reed's Renting Service Reg'd)

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

George C. Marshall, kuris aną dieną rezignavo iš Jungtinių Valstijų apsigynimo sekretoriaus vietos. Jis pareiškė, kad rezignavo dėl grynai asmeniškų sumetimų.

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 8 iki 4 v. po piet ir pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 7-8 val. vakaro, arba suilg susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuofu ir gydan įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X-Rays)
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

BRONIUS URBANAVICIUS

Liaudies Keršytojai

(Tąsa)

Diena slinko labai lėtai ir, atrodo, niekaip negalėsime sulaukti vakaro.

Naručio miškuose oras buvo pilkas, ūkanotas ir mus nelabai džiugino.

Vakarykščios sudėties grupė vėl išžygiavo į aerodromą. Užimame sargybos vietas aplink aerodromą, prie laužų stoja žmonės, pasiryžę juos kiekvieną minutę uždegti.

Visiškai sutemus rogėmis į aerodromą atvažiavo mūsų būrio vado pavaduotojas Juozas Bagdonas ir "Draugų" būrio vadas Jonas Vildžiūnas, kurie atvyko su žinia, kad pavakare gauta nauja telegrama iš Maskvos, kad lėktuvai jau išskrido.

Atėjo pusiaunaktis. Aplink tyli ir šalta.

Argi neatskris?

Ir staiga išgirstame artėjantį ūžesį.

Ne vienas, bet keli lėktuvai!

Greit lėktuvai jau gaudė viršum mūsų galvų. Stalininiai sakalai naktį tiksliai surado mūsų aikštelę klaidžiose Naručio miškuose.

Ilgai negalvodami uždegėm keturis kraštinius laužus. Ryški liepsna šovė į viršų.

Vienas lėktuvas nusileido visai žemai ir, pagal sutartą šifrą, darė ratą, skrisdamas aplink liepsnojančius laužus.

Būrio štabo viršininkas drg. Vosylius Fiedko įsako uždegti paskutinį laužą — penktąjį, esantį jau degančių laužų viduryje.

Mes su didžiausiu nekantrumu stovime nuošaliai, saugodami aikštelę nuo galimo pasalūniško fašistų antpuolio.

Girdime, kaip lėktuvas nusileidžia taip žemai, kad mums rodo, jis ims savo sparnu ir užkabins medžių viršūnes.

Po to lėktuvas tyliai prašnera per aikštelę, vėl stipriai sukriokia ir dingsta už miško.

Pamatome neaukštai didelį baltą kupolą. Jis greit smunka žemyn. Parašiu! Prie laužų plumptelėja vienas po kito penki parašiu, o prie jų buvo pririšti maišai.

Greit nusileido antrasis lėktuvas ir taip pat praskrido pro skaisčiai traškančius ir šimtus kibirkščių į viršų metančius laužus.

Aikštelėn iš antrojo lėktuvo nukrito 4 maišai.

Po to prisiartinio trečiasis lėktuvas ir taip pat papylė krūvi.

Prie kiekvieno maišo bėgo du trys partizanai ir nešė juos į roges.

Sų beribiū dėkingumu mes klausėmės nutolstančių mo-

torų aidu. Partizanai mosavo lakūnams kepurėmis, pirštinėmis, aukštyn iškeltais automatais. Ačiū jums, sparnuotieji broliai už dovanas iš Maskvos!

Užsigesinę laužus, mes vikriai nukeliavome į bazę.

Pulkininkas Kazimieras laukė su visu štabu. Ką tik prašvito. Čia pat prie žeminių mes atidarėme užantspauduotus maišus.

Akys raibo — kokias gausi, turtinga ir puiki buvo siuntta!

Mes tą sykį gavome: kulkosvydžių, automatų, municijos, sprogstamosios medžiagos ir tarybinius laikraščius.

Mūsų vadovybė netgi nepamiršo mums atsiųsti šokolado, popirosų ir tabako, šiltų žeminių drabužių. Pusė maišo buvo prikauta vokiškų markių.

Be to, buvo daug darbo žmonių dovanų. Buvusieji Tarybų Sąjungos gilumoje, evakuacijoje, lietuviai, dirbę fabrikuose ir kolūkiuose, iš Gorkio, Balachnos, Penzos, Kuibiševo, iš Čuvašijos atsiuntė mums laiškėlius ir asmenines dovanas.

"Kovokite ligi galutinės pergalės! — rašė laiškėliuose. — Muškite okupantus ir vykite iš mūsų namų".

Nemažą dovanų dalį sudarė ir Amerikos pažangiųjų lietuvių siuntiniai. Amerikos lietuviai tuo metu vykdė plėtojimų, paremdami kaip evakuacijoje buvusius tautiečius, taip ir lietuviško junginio karių bei partizanų.

Amerikos lietuvių dovanas iš Maskvos mums perdavė su asmeniniais aukotojų laiškėliais.

Iš Bruklino, San Francisco, Bostono ir Oklahamos, iš Pitsburgo, Čikagos tenykščiai lietuviai darbininkai rašė:

"Išlaisvinkite Tarybų Lietuvą nuo teutonų palikuonių — hitlerinės nešvaros. Mes su jumis! Linkim kuo greičiausiai pasiekti pergalę ir vėl laimingai pradėti socialistinę statybą respublikoje".

Amerikos lietuviai mums atsiuntė šiltų pirštinių, vilninių megstinių, šilkinių baltinių, šiltų liemenių, nosinių ir kojinių.

Taip pat gavome ir Amerikos lietuvių darbininkų žurnalų ir laikraščių. Iš jų sužinojome, kad šimtai tūkstančių lietuvių išėivė Pietų ir Šiaurės Amerikoje nuo pat karo pradžios įsijungė į kovą prieš fašistinius grobikus.

Amerikos žemyne išeinantieji pažangūs lietuviški laikraščiai, o taip pat įvairios lietuvių organizacijos smerkė hitlerinius okupantus ir jų batlaidžius kubiliūninkus, plechavičnikus ir visus ki-

tus buržuazinius nacionalistus.

Štai, Argentinos lietuvių laikraštis "Momentas" 1942 m. birželio mėn. numeryje rašė: "Tarpe Lietuvos liudies ir krūviuojų hitlerinio fašizmo eina mirtina kova. . . Yra tik vienas būdas padėti Lietuvos liaudžiai — visapusiškai remti narsiąją Raudonąją Armiją ir jos sąjungininkus. Tik Raudonoji Armija nušluos nuo Europos žemyno fašizmą ir išvaduos pavergtąsias šalis, kartu ir mūsų tėviškę Lietuvą".

Argentinos lietuviai organizavo Lietuvos Demokratų Paramos Komitetą ir rinko lėšas Tarybų Sąjungai paremti.

Kanados lietuviai už savo surinktus per Nacionalį Komitetą pinigus nupirko dvi lauko ligonines ir pasiuntė jas lietuviškiems Raudonosios Armijos daliniams Tarybų Sąjungoje.

Čia pat mūsų štabo vadovybė išdalino partizanams tas brangias dovanas.

Tą pačią 1944 m. vasario mėn. 7 d. įvyko partizanų susirinkimas, kurį galima pavadinti džiaugsmo mitingu.

Dienotvarkėje buvo klausimas: "Kovos su vokiškaisiais grobikais sustiprinimas ir mūsų uždaviniai toje kovoje".

Pranešimą padarė pulkininkas Kazimieras.

Kalbėjo daugelis partizanų: partiniai ir nepartiniai. Visų žodžiuose skambėjo mintis:

— Už didelę ir vertingą paramą ir pasitikėjimą, mum skiriamą visos lietuvių tautos, Tarybų liudies, partijos ir didžiojo Stalino — mes atsakysim dešimteriopais smūgiais priešui.

Bunkeriai

Vasario 15 d. mano grupė vėl iškeliavo sprogdinti ešelonų. Šį kartą savo žygį skyrėm narsiosios Raudonosios Armijos 26-ųjų metinių garbei.

Valstiečiams gabenom lėktuvais iš Maskvos atvežtų atsisaukimų, šviežių laikraščių, brošiūrų.

Pakeliui užėjom į Medvediškių kaimą, pas vargingą valstietį Minajų Špaką, turėjusį 0,5 ha žemės.

Dar rudenį mano grupės partizanai pasiūlė šiam patriotiškai nusiteikusiam valstiečiui įrengti savo sodyboje partizanams slaptą bunkerį.

Bunkerį buvo patogų įrengti, nes Medvediškių kaimelis išsibarstęs atskiomis sodybomis. Špako namas, labai mažutis, sukrypęs ir senas, buvo prie nedidelio miškelio.

Ir štai šiandien valstietis mums rodo savo darbą.

Įėjimas į bunkerį buvo įrengtas sulūžusiam tvartę. Nuvaręs karvę šalin, valstietis atkasė mėšlą, ir po juo pasirodė beesančios tvirtos durlės.

Atvėrus duris, pasirodė juoda skylė. Ji vedė į siaurą keletos metrų ilgio koridorių po žeme, kuriuo galėjome praeiti tik atsiklaupę. Už koridoriaus buvo pusantro metro aukščio bunkeris, sutvirtintas rąstais. Jame Špakas paklojo lentas, ant jų pakleidė šiaudų.

Bunkeryje laisvai galėjo išsistiekti 15-20 žmonių.

Mes stebėjome tuo daug triūso pareikalavusiu įrengimu, ypač kai Špakas papasakojo, kaip jį ruošė.

Valstietis slėptuvę kasė naktimis. Šiame sunkiame ir pavojingame darbe daug padėjo jam žmona Akulina, kuri, užmigdžiūsi mažus vaikus, trūsė ištisas naktis.

Milžinišką kiekį žemių jis išnešė kibirais ir pintinėmis. Kieme stovėjo gilus išsausęs šulinys. Dalį žemių Špakas supylė į šulinį, o kitą — išbarstė aplink sodybą.

Panašias slėptuves, valstiečių rankomis padarytas, mes turėjome ir kituose kaimuose. Ypatinai didelio pavojaus metu partizanai išnykdavo, kaip patarlė sako, lyg žemėn prasmėgdavo. Tikrovėje taip ir būdavo. Susikraustę į požeminius bunkerius, turinčius atsarginius išėjimus, mes praleisdavome pro šalį gausingesnį priešą, išlysdavome pavojui praėjus, ir vėl vykdavome savo kovos uždavinius.

—
Prie Sudatų Kaimelio ir Sudato Ežero

Vasario 22 d. naktį atsidūrėme netoli Sudatų kaimelio, prie Pabradės - Švenčionėlių geležinkelio. Ryžomės susprogdinti fašistų ešeloną lygiai vidurnaktį, Kremliaus kurantams nušant dvyliką valandą ir radijo diktoriui pranešant apie prasidedančią Raudonosios Armijos įsteigimo 26-ųjų metinių dieną.

Mes, partizanai, tykodami prieš ešeloną ir ruošdamiesi smogti hitlerininkams toli už pirmųjų fronto linijų, galvojome apie mūsų tarybinę nerugalimąją Raudonąją Armiją, apie mūsų plačios Tėvynės sostinę Maskvą, apie didįjį vadą ir mokytoją draugą Staliną, kuris ryžtingai ir be paliovos veda mūsų šalį iš pergalės į naują pergalę.

Sargyba prie geležinkelio buvo sustiprinta. Hitlerininkų kareiviai dažnai laidė raketas ir kažką baugino, šaudydami trumpūtemis automatų serijomis.

Bet mes turėjome pakankamai praktikos, užsigrūdino ir drąsos, kad padarytume tai, ką nusprendėme.

Išgirdome fronto pusėn einantį traukinį. Miną padėjome. Ir staiga, visai netoli, gal už dešimtis-dvylikos kilometrų traukinys stabtelėjo. Ką daryti? Nuimti miną ar laukti? Kodėl transportas sustojo? Gal būt, kokias nors klaidas?

—Tur būt, hitlerininkai pastebėjo ant geležinkelio bėgių padėtą miną, nes pavojai jiems visur vaidenasi, — tyliai šnabžda mums Krupauskas, — ir dėl to jie sulaukė traukinį. Išsigando "didieji kariautojai", bet minų vis tiek neišvengsi.

Galų gale ryžomės miną nuimti, kad ji nepatektų hitlerininkams sargybiniams.

Ir jau pakilome žengtį ant pylimo, kaip vėl pasigirdo garvežio švilpukas ir šniokštimas. Pasitraukėm atgal. Vėliau pasirodė, kad ešelonas privažiavo mažutę pusotę ir ten jį dėl kažko porai minučių sulaukė.

Suprantama, kad netrukus gavęs keliolaidą, išbėgęs traukinys užšoko ant mūsų "dovanos" ir susprogo į šipulius.

Mes tuo tarpu pamažu atsitraukėm maždaug per 15 kilometrų nuo įvykio vietos. Dieną išėjome, o temstant pasukome prie geležinkelio linijos.

Naktį iš vasario 24 ir 25 dienų mes vėl atsidūrėme prie geležinkelio linijos. Šį kartą nutarėm šliaužti per Sudatų ežerą, esantį netoli nuo Švenčionėlių ir paguldyti ant šono karinį traukinį ne pamiškėje, bet prie plyno ežeriuko.

Veikti reikėjo atsargiai. Prieš vieną dieną įvykdė sprogdinimą, mes, be abejojimo, suerzinome fašistus, ir jie galėjo išstatyti pasalas, arba kur nors aplink slankioti, ieškodami mūsų pėdsakų.

Peršliaužę ežerą, įsitaisėm prie medinių skydų, kuriais buvo nusmaigstytas neaukštas pylimas. Skydai saugojo kelią nuo sniego pusnių.

Pro skydų plyšius, apsikasę sniegu ir gerai slepiami baltų maskavimosi chalatų, stebėjome geležinkelį.

Tris valandas išgulėjome prie medinių skydų ir sušalome į kaulą. Bet tai dar pusė bėdos. Žymiai daugiau mus pykino tai, kad nei vienas traukinys nepraėjo nei į vieną, nei į kitą pusę. . . Matyt, hitlerininkai įvedė naują tvarką — nebeleisti ešelonų naktį, judėjimą atnaujinti tik dieną.

Visą laiką siautė pūga.

Išidrasinę, prie tų skydų pasijutome lyg savo namuose. Atsistoję visu ūgiu, mes šokinėjome ir trepsėjome, plakdami rankas į šonus ir šildydami.

Šią naktį mažai matėme ir prieš sargybinių. Viskas aplink atrodė išmirę. Ir jautėsi kažkoks slegiantis sunkumas sieloje. Vien tik liūdnei staugė telefonų vielos.

Prieš auštant be nuotalkos apleidome savo postus ir nubridome nuo geležinkelio, tiesiai per ežero ledą, atgal.

(Bus daugiau)

Nr
Tar
Nedie
1950 m
Tarybų
lygus iš
na penl
davėlišk
dovų il
verčiam
valstybi
ir kuri l
žalota, j
tapo i
respubli
Apie
bėjimą j
Ministri
nės Pla
ninkas .
— Lat
jis, — t
lininis j
ja išlie
bų Sąju
mą tik
sis pasa
nių ok
nutrauk
taikųjų l
prie jo
kvėpimu
priešą iš
1946
Latvijos
Taryba
penkme
liaudies
vystyti
— Vi
mečio n
koja Jol
liškujų
kų pađe
tik sėk
svarbiau
tyje žy
1950 m
Telef
Dr.
Da
Taisa
Dari
802
W
Liet
Sta
Sk
P
P. J
640 M
387 SI
Šviežia
viš.

Tarybų Latvijos Penkmetis

Pasikalbėjimas su Latvijos TSR Valstybinės Plano Komisijos pirmininku J. Veldre

Nedidelis — nuo 1946 iki 1950 metų — laiko tarpas Tarybų Latvijos istorijoje lygus ištisai epochai. Per vieną penkmetį šalis, kuri pardavėliškųjų buržuazinių valdovų ilgus metus buvo paverciamą imperialistinių valstybių agrarinį priedėlį, ir kuri buvo sunkiai karo sužalota, prisikėlė gyvenimui ir tapo industrine — kolūkine respublika.

Apie tai mums per pasikalbėjimą priminė Latvijos TSR Ministrų Tarybos Valstybinės Plano Komisijos pirmininkas Jokūbas Veldrė.

— Latvių tautai, — pasakė jis, — tai buvo pirmasis Stalininis penkmetis, nes Latvija įsiliejo į broliškiųjų Tarybų Sąjungos respublikų šeimą tik 1940 metais. Antrasis pasaulinis karas, fašistinių okupantų įsiveržimas nutraukė Tarybinės liaudies taikųjį kuriamąjį darbą. Mes prie jo su džiaugsmu ir įkvėpimu sugrįžome, išvijus priešą iš savo Tėvynės ribų.

1946 metų liepos mėnesį Latvijos TSR Aukščiausioji Taryba priėmė pokarinių penkmečio planą respublikos liaudies ūkiui atkurti ir išvystyti 1946-1950 metams.

— Visus Stalininio penkmečio nubrėžimus, — pasakoja Jokūbas Veldrė, — broliškiųjų sąjunginių respublikų padedama, latvių tauta ne tik sėkmingai įvykdė, bet svarbiausiųjų užduočių srityje žymiai viršijo planą. 1950 metams nustatytasis

pramoninės gamybos lygis pasiektas pirma laiko — 1948 metais. Tai yra didelė pergalė ir mes teisėtai ja didžiuojamės.

Visą per pokarinių penkmetį nuveikto darbo didingumą ypatingai giliai įsisamoni, kai palyginti su netolima praeitimi. Prieš pabėgdami okupantai išsprogdino beveik visas elektrines, pavertę griuvėsiais ir stambiausiąją iš jų — Kegumo elektrinę. Jos visos dabar yra atstatytos, pastatytos naujos elektrinės ir elektros energijos išdirbis pereinamais metais sudarė 178 procentus penkmečio plano užduoties, 2,3 karto viršijus 1940 metų lygį.

Tiek pat reikšmingi yra pasiekimai bet kurioje pramonės šakoje. Karo metu sugriautosios gamyklos atstatytos nauja technika baze ir yra išplėtos. Tai yra tokios Stalininio penkmečio pertvarkos įmonės, kaip galinjoji elektrotechnikos gamykla "VEF", vagonų gamykla, laivų remonto gamykla, "Radiotechnika" ir daugelis kitų. Latvijoje dabar gaminama visiškai jai nauja produkcija: elektriniai traukiniai, tramvajaus vagonai, automatinės telefono stotys, kilnojamosios elektrinės, elektros varikliai, hidrometeorologiniai prietaisai ir daug kas kita.

Sparčiais tempais vystėsi lengvoji pramonė. Stambūs fabrikai, aprūpinti pirmos rūšies tėvyninėmis staklėmis, kaip tekstilės fabrikai "Bolševička", "Zasula ūka manufaktūra", Jelgavos linų verpimo fabrikas, kojinių fabrikas "Avrora", avalynės fabrikas "Rekord" ir daugelis kitų niekuo neprimena senųjų, turėjusių atsilikusią techniką, įmonių. Palyginti su 1940 metais, lininių audinių gamyba padidėjo daugiau kaip pusantro karto, kojinių bei puskojinių — 3,4 karto, avalynės — trigubai. Neišmatuojamai išplėstas audinių, avalynės, siuvamųjų ir trikotažo dirbinių asortimentas.

Kurdama tokias šakas, kaip mašinų gamyba, metalo apdirbimas, respublikos vyriausybė su tokia pat energija atstatinėjo ir vystė maisto pramonę. Kas nauji penkmečio metai vis aukščiau ir

aukščiau kilo pagrindinių rūšių produktų gamybos augimo kreivė. Palyginti su 1946 metais, 1950 metais sviesto gamyba padidėjo 4,4 karto, sūrio beveik 3 kartus, mėsos pusantro karto, dešrų dirbinių — 3,9 karto, žuvies su-gavimas — 4,7 karto, žuvies konservų gamyba — 3 kartus, konditerijos dirbinių — 6,9 karto, muilo — 6 kartus.

Su puikiais rezultatais pokarinių penkmečio planą baigė vykdyti vietinė pramonė ir verslinė kooperacija, padidinusios bendrosios produkcijos gamybą 6,4 karto. Pusiau naminio pobūdžio baldų fabrikai, merdėjusieji buržuazijos viešpatavimo metais, paversti stambiomis mechanizuotomis įmonėmis, kurios teikia gyventojams gražius, pigius baldus.

Nepaliaujama srove plaukia į parduotuves plačiojo vartojimo prekės, žymiai padidėjo žemės ūkio mašinų, inventoriaus, atsarginių dalių gamyba.

— Tarybų Latvijos pramonės suklestėjimas, — pastebi J. Veldrė, — tai ne tik dešimtys ir šimtai naujų įmonių, didžiulis produkcijos gamybos augimas. Tai ir mūsų įmonių aprūpinimas nauja technika, daug darbo reikalaujančių procesų mechanizavimas, tobulųjų darbo metodų įdiegimas. Tai visiškai nedarbo likvidavimas, darbininkų skaičiaus padidėjimas 2,5 karto, darbo našumo pakėlimas. Tai didžiulis visos liaudies materialinio ir kultūrinio lygio pakilimas.

Tai pasiekti įgalino ir tarsi didysis respublikos žemės ūkio pertvarkymas, kuris įvyko praėjusiame istoriniame penkmetyje. Latvijoje savanoriškumo pradais iš esmės užbaigta valstiečių ūkių kolektyvizacija. Jos rezultatai matyti iš tokių pavyzdžių: per penkmetį pasėlių plotai padidėjo: grūdinių kultūrų — 7 procentais, daržovių — 33 procentais, bulvių — 59 procentais ir technikinių kultūrų — 2,2 karto. Penkmečio plano užduotis grūdinių kultūrų ir bulvių srityje yra viršyta. Grūdinių kultūrų bendras derlius per penkmetį padidėjo 1,8 karto, linų pluošto — 4,4 karto, cukrinių runkelių — 3,6 karto ir bulvių — 3,3 karto. Visų kategorijų ūkiuose stambiųjų raguočių skaičius padidėjo 20 procentų.

Seniai pamiršti senoviniai žemės dirbimo būdai Latvijoje. Apie šimtą mašinų traktorių stočių, turinčių didelį traktorių, kombainų bei kitokių mašinų parką, neišmatuojamai palengvino Latvijos valstiečio darbą, pridedė prie laukų derlingumo pakėlimo. Per paskutiniuosius kelerius metus sukurtošios penkios melioracijos mašinų stotys padėjo iš pelkių nukariauti šimtus hektarų žemės.

Per tą patį jaunajai tarybinei respublikai istorinį laikotarpį, kai buvo vykdomi penkmečio užduotys, Latvijoje įvyko tikra kultūrinė revoliucija. Pradėjo veikti Latvijos TSR Mokslų akademija su 16 mokslinio tyrimo institutų. Aukštųjų mokyklų skaičius padidėjo nuo 8 iki 11, o studentų skaičius jose pasiekė 14 tūkstančių. Aukštosios ir vidurinės specialiosios mokyklos per penkmetį davė apie 17 tūkstančių jaunųjų specialistų. Mokyklų skaičius padidėjo iki 1,549, o moksleivių skaičius — iki 281,400,000.

Meno ir sveikatos apsaugos srityje, prekybos ir gyvenamųjų namų statybos srityje — bet kuriame iš respublikos ūkinės bei kultūrinės statybos barų pasiekti tikrai puikūs laimėjimai.

Vienas iš svarbiausiųjų penkmečio pasiekimų — nuolatiniis darbo žmonių realaus darbo užmokesčio kilimas. 4 kartus per pokarinius metus Sąjunginė vyriausybė mažino kainas masinio vartojimo prekėms.

— Tai yra puikus tarybinės liaudies kovos už Stalininį penkmetį rezultatas.

SKAMBA SLĒNYS

(Atkelta nuo 2 pusl.)
cializmo vardan. Skamba slēns...

"Skamba slēns" — pirmasis rumunų filmas. Nors jame ir yra kai kurių trūkumų, tačiau tarybinis žiūrovas su dideliu susidomėjimu žiūrės jį. Filmas padeda suprasti Rumunijos liaudies respublikos darbo žmonių didelį džiaugsmą, išsivadavus iš buržuazijos jungo, ir pastangas saugoti liaudies laimėjimus, rumunų tautos karštą dėkingumą stalininei taikos bei tautų draugystės politikai ir didžiajam Stalinui, kurio vardas įkvepia Rumunijos liaudies respublikos darbo žmones naujiems laimėjimams.

J. Bartkus

NORI MALAJŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS

KUALA LUMPUR. — Atstovai visų rasių ir tikėjimų turėjo konferenciją ir sudarė partiją, kuri kovos, kad Malajai būtų nepriklausoma valstybė.

Malajai dabar yra britų kolonija.

Tel. AD. 1618

Šventadieniai: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Žakietus, Skraistes ir Kalmierius

- Siuвам Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas
Dėl padėjimo vasarai į šaldytuvą šaukit: EM. 3-8884
Sandėlis ant Vietos

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884

Elora Flower Shop

72 Lippincott St. RA. 5459
630 Queen St. W. PL. 4183
574 Rogers Rd. RO. 3775

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams
Po darbo valandų telef.: LO. 3691 arba OR. 4175

Telefonas 925 821

Dr. A. H. Coffick

Dantų Gydytojas
Chirurgas

Taisau ir Naujus Idedū.
Darbas Garantuotas
802 Tronto General
Trust Bldg.
Winnipeg, Man.

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop

Skubus ir Geras Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS
Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

Pranešimai

Windsor, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos 10 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo mėn. 23 dieną, 11 val. iš ryto.

Prašome visus narius atsilankyti.

Valdyba

Ieško Darbininkų

Reikia Presorių

Reikalingi 6 patyrę prosų operuotojai. Geras atlyginimas. Kreiptis: Jane Ryen Frocks, 130 Spadina Ave. (Toronto).

Reikalinga Tarnaitė

Reikalinga gabi mergina dėl mažos šeimos. Duodame atskirą kambarį, mokame gerą algą. Kreiptis: MA. 2208 (Toronto).

Palaikykite Tuos Biznius, kurie Skelbia Liaudies Balse

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Frank Bochulis

Lietuvio Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

Frank Gaižauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Reikalui esant prašome kreiptis pas mane

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

Masinis Mitingas -- Koncertas

Tik ką Sugrįžę Iš

Berlyno Jaunimo Festivalio

Kuriame Dalyvavo 2,000,000 Vokiečių Jaunimo ir 26,000 iš Kitų Šalių

Ateikit ir išgirskit apie tai iš pačių dalyvių

Massey Hall

Sekmadienį, Rugsėjo 23 Dieną

RAPORTUOS

MIKE FREEMAN, observieris, ir
SAM MICHNIK, Kanados delegacijos lyderis.

Pradžia 8 v. v.

Laisva įžanga

VISI KVIEČIAMI DALYVAUTI

Rengia Toronto Taikos Komitetas ir
Jaunimo Draugystės Lyga

KĄ MES VEIKIAME

(Atkelta nuo 8 pusl.)

Organizatorius pranešė, jog jis pridavė civilinių teisių gynimo reikalams \$40.00 ką buvo kuopos paaukota ir narių sudėta. Kiti išdavė raportus iš kitų sričių. Visi davė gražius raportus. Susirinkimas širdingai dėkojo parengimų komisijai, kurios vardu raportavo M. Dočkienė, už puikų pasidarbavimą. Turėdami domėj per išvažiavimą sukeltus pinigus, paaukojome dienraščiui Vilniai \$25.00. Dėl spaudos vajuos išrinkome vajininkais O. R. ir S. R. Ir čia tuojaus A. Skiparis užsirašė Liaudies Balsą — per vajininkus.

Buvo apkalbėti 10 apskričio reikalai ir palikta ateityje juos tvarkyti.

LLD Narys

Padėkos Žodis

TORONTO. — Šeštadienį, rugsėjo 15 dieną, buvo surengtas mūsų 35 metų vedybinių sukaktuvių paminėjimo balius. Balių surengė giminės ir artimieji. Dalyvavo apie 130 žmonių. Įteikė gražias ir nepamiršamas dovanas. Tikrai mes buvome pagerbti šių mūsų sukaktuvių proga.

Kadangi neįmanoma visiems padėkoti laiškais, tai lai būna leista tarti padėkos žodį viešai, per laikraštį.

Ačiū visiems labai nuoširdžiai už viską, ypač rengėjams: M. Bernatavičienei, A. Petraitienei, J. Skurdeliams, S. Kuisiams, P. Jarašiūnams ir A. ir V. Balniams.

Dar syki ačiū visiems.

Antanas ir Teresė Balniai

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištrina akių nervus, nuo kurių patina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirma Kuopa Rengia

Linksmus Gėlių ir Vaisių

Pirmus Šokius

Šeštadienį, Rugsėjo 22 Dieną

Lietuvių Svetainė

(160 Claremont St.)

Visus senus ir jaunus kviečiame atsilankyti ir linksmi laiką praleisti.

Pradžia 8 val. vak.

Rengėjai

SPECIALUS RODYMAS

Dvi Gražios Filmos

Fighting Father Dunn'

(Apsakymas iš Katalikų Misijonieriaus Gyvenimo)

ir

'New Wine'

(Šuberto Gyvenimo Istorija)

Sekmadienį, Rugsėjo 23 Dieną

Lasalle Teatre

(526 Dundas Street West)

Durys atsidaro 6.30 val. vak.

Laisva įžanga

Sponsoriais yra švento Venčeslovo Parapija

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
236 CRAWFORD ST. Tel. LA. 5191
TORONTO

Helen's Fabrics

Lietuviška krautuvė visokių medžiagų dėl moteriškų suknelių, gatavų mergaičių suknelių, įvairių skarelėlių pasipuošimo sagučių ir t. t. Prieinama kaina.

1451 DUNDAS ST. WEST — TORONTO
Savininkė E. Dabravolskienė

Stinson's Jewellery

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias
jewellery prekes.

2186 Dundas St. W. — Toronto — LO. 1391